

Слово Кобзаря

щоквартально

30 червня 2023 року, номер 6

Slovo Kobzara | tromjesečnik UKPD Kobzar Zagreb

**В ПАРЛАМЕНТІ ХОРВАТІЇ ВІДБУВСЯ
КРУГЛИЙ СТІЛ: «ГОЛОДОМОР
- ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ» / с.4**

**ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ
ОДНОГОЛОСНО УХВАЛИВ
ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО ВИЗНАННЯ
ГОЛОДОМОРУ 1932-1933-х РОКІВ
ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ / с.5**

**ВЕЛИКДЕНЬ (ПАСХА) В
КАФЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ СВЯТОЇ
ТРІЙЦІ В КРИЖЕВЦЯХ / с.7**

**ІХ. МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ
«ПРОТИМІННА ДІЯЛЬНІСТЬ
2023» / с.11**

**ВІДЕНЬ: ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ
ЄПИСКОПИ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ
ЄВРОПИ ВІДЗНАЧИЛИ 250-РІЧЧЯ
ВІДЕНСЬКОГО СИНОДУ / с.21**

**VII. МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ
УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ, МУЗИКИ, ТАНЦЮ
І ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В
РІЄЦІ / с.29**

ВСТУПНЕ СЛОВО РЕДАКТОРА

Шановні читачі журналу «Слово Кобзаря», перед вами - шостий випуск або другий номер нашого видання у 2023 році. У задумі та змісті цього випуску – 31 окрема рубрика, у тому числі й передмова редактора. Звичайно, тем для висвітлення могло бути набагато більше, але через обмеження та вже використаний максимальний сторінковий обсяг, для журналу були відібрані найважливіші статті. Статті в журналі стосуються, передусім, діяльності українців в Хорватії, Україні та частково у світі. Це переважно поточні та важливі події у II. кварталі 2023 року і відносяться до місяців: квітень, травень і червень. У статтях у скороченому вигляді йдеться про діяльність членів УКПТ «Кобзар» – Загреб та виконання запланованих ними проєктів у цей період. Кілька статей стосуються діяльності української політики та дипломатії, з метою пошуку найкращих рішень навколо підтримки світової спільноти в наданні політичної, дипломатичної, військової, економічної та будь-якої іншої допомоги Україні для формування якомога більшого спротиву російському агресору. День за днем ведуться успішні бої і крок за кроком звільняються обложені українські міста і села.

У журналі хронологічно переплітаються кілька тем про роботу Уряду Республіки Хорватія та Хорватського парламенту, пов'язаних з Україною, де найважливішою подією є визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу.

В Європі та світі проводяться численні саміти та зустрічі, де обговорюється Україна, на цих європейських та світових зустрічах за участі великої кількості країн беруть участь офіційні особи Хорватії та України від президента та прем'єр-міністра, міністрів та численні державні делегації, тому їхні презентації, позиції та пропозиції якнайкраще допомогли Україні звільнитися від злісного російського агресора. Окрім постійних прес-конференцій, українські та світові інформаційні агенції щоденно інформують світову громадськість про події та ситуацію в Україні, повідомляють останні новини з поля бою та передової. Інтернет, радіо, телебачення та інші інформаційні портали щодня повідомляють про всі важливі події, пов'язані з діяльністю євроатлантичних організацій НАТО та ЄС, Організації Об'єднаних Націй та всіх довгострокових організацій. Тож не обов'язково писати про ці численні щоденні справи в журналі «Слово Кобзаря», про що можна дізнатися чи почитати в інших інформаційних бюлетенях, різноманітних порталах Facebook чи Twitter тощо. Зокрема, війна в Україні та прагнення Президента України - Володимира Зеленського заручитися підтримкою всіх членів Євросоюзу та НАТО для того, щоб Україна якомога швидше стала членом альянсу НАТО та постійним членом ЄС під пильною увагою.

Україна веде нав'язану російським агресором війну, а в кривавій та запеклій боротьбі за рідну землю гинуть

найкращі сини та доньки України. Світова та демократична громадськість на боці України, однак, лихий російський агресор все ще не зупиняється у своїх злих намірах знищити український народ та українську державу, але всі ми віримо в остаточну перемогу нашої української армії та нашої українських захисників!

Багато хто з нас не може бути на передовій, але ми можемо зробити свій внесок у нашу перемогу та визволення української землі всією іншою матеріально-технічною діяльністю, дипломатією та культурою, збором гуманітарної допомоги тощо.

На підставі Рішення Уряду Республіки Хорватія від 19 квітня 2023 року про надання допомоги в лікуванні та реабілітації поранених з України в Республіці Хорватія, СЕСІС запропонував допомогу для лікування та реабілітації 19 осіб з України (10 супроводжуючих). Пропозиція була прийнята, і 26 квітня Норвегія організувала перевезення 19 пацієнтів до Хорватії, яка стала 21 країною, де лікуються українські пацієнти.

Ми все ще чекаємо, сподіваємося і твердо віримо в нашу остаточну перемогу. Детальніше про це та багато іншого читайте у свіжому номері журналу «Слово Кобзаря». / Славко Бурда

З ДІЯЛЬНОСТІ УКПТ «КОБЗАР» ЗАГРЕБ У II. КВАРТАЛІ 2023 РОКУ

У квітні, травні та червні 2023 року УКПТ «Кобзар» Загреб перебувало в очікуванні на рішення Ради національних меншин Республіки Хорватія, яке схвалює та фінансово підтримує виконання Планів асоціацій у реалізації програм культурної автономії, що включають інформаційну, видавничу, культурну самодіяльність і культурні маніфестації.

Тоді як культурна самодіяльність зводиться до роботи секцій і загальної діяльності членства, яка продовжується в безперервності роботі секцій і культурно-мистецькій діяльності музичної секції та секції збереження українських традицій і звичаїв.

У своєму плані стосовно інформаційної діяльності, товариство запланувало вихід 2-х номерів журналу «Слово Кобзаря» на перше півріччя 2023 року, а також видавничу секція постійно працює над збиранням матеріалів для шостої книги «Українці Хорватії», яку слід надрукувати до проведення культурного заходу «Дні української культури в Загребі», що планується провести 30 вересня та 1 жовтня 2023 року.

Тим часом надійшло Рішення Ради національних меншин, і запропонований план і програма УКПТ «Кобзар» на 2023 рік було прийнято та затверджено з деякими поправками, аніж було запропоновано.

Члени товариства запропонували свого кандидата на виборах Представника української національної меншини в Загребі. Так, члени нашого товариства могли проголосувати за свого кандидата. Щоб зацікавити членів товариства вийти на вибори відбувся форум за участі хорватських захисників серед громади околиці Пречко, де наша кандидатка Етна Нікіч та її заступниця Наталія Павіч представили свою програму. Тут слід зазначити, що члени товариства були недостатньо зацікавлені в прояві виборчої активності, тому їхнього виходу на вибори та приєднання до голосування було недостатньо для обрання нашого кандидата.

У музичній діяльності ми мали нагоду побувати на концертах професорів музики Ореста Шургота та Вікторії Куликовської. Професор Орест Шургот зі своїми учнями в Музичній академії в Загребі, 15 травня 2023 року, виконав вічну Мелодію Мирослава Скорика на відкритті виставки відомого хорватського художника Віліма Свечняка (1906-1993). Під час проведення Днів культури в Сесветах, на концерті професорів Школи музики Златка Грошовича, магістриня музики та гітари - Вікторія Куликовська та Марина Міятович, професорка, ментор, виконали «Фантазію для гітари та фортепіано» В.Карлаша.

Професор віоліни, - Катерина Мичка Гірник, відрепетирувала дві українські пісні «Ой шуміла ліщина» та «Ой журавко, журавко», разом з віолончелістом - Домагоєм Кончаром і цимбалістом - Юрком Голодовичем, які успішно виступили на 7-му Міжнародному фестивалі пісні, музики, танцю та образотворчого мистецтва в Рієці, а також взяли участь у конкурсі сольного співу з цієї програмою. Катерина Мичка-Гірник, зокрема, заспівала народну пісню «Ой журавко, журавко» у власній інтерпретації, мистецьки використавши мелодію М. Скорика. За результатами фестивалю, вокально-інструментальний ансамбль «Кобзар» Загреб зі своїм виступом цього річчя програмі солоспіву вже у згаданому складі отримав першу нагороду фестивалю за вокальне та інструментальне виконання пісні «Ой журавко, журавко».

Серед інших заходів слід згадати налагодження транскордонної співпраці із Союзом Русинів Українців Сербії та присутність на трибуні, що відбулася в Новому Саді, коли також відбулася і презентація книги автора Джури Латяка «Національне відродження русинів у Бачці та Сріємі і Русинське народно-просвітне товариство» та часопис «Голос Союзу», в якому також представлена стаття Джури Латяка про рецензію п'яти книжок Славка Бурди «Українці Хорватії: матеріали та документи», друкованих у видавництві УКПТ «Кобзар» Загреб.

Слід також відзначити успішно проведену дводенну сесію

XIV з'їзду Європейського конгресу українців у Берліні та участь через платформу Zoom у Міжнародній науково-практичній конференції «Українські вимушені мігранти: ідентичність, інтеграція, повернення», організованій Міжнародним інститутом освіти і культури та зв'язків з українцями за кордоном. Для участі у конференції Славко Бурда написав статтю «Роздуми приклади та пропозиції з Хорватії щодо вимушено переміщеного населення з України», яка була опублікована у спеціальному збірнику матеріалів конференції. Це презентація стану та становища тимчасово, вимушено переміщених біженців з України в Хорватії, з пропозиціями щодо їх ідентичності, інтеграції та повернення в Україну після закінчення війни.

Одним із найважливіших заходів товариства було залучення членства та наша активна участь з депутатом Марком Мілановичем Літре в організації Круглого столу, що відбувся - 15 червня 2023 р. в Парламенті Хорватії, з метою прийняти Декларацію про визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. Можна сказати, що саме цей успішно організований та проведений Круглий стіл з професійними панелістами - Джуро Відмарович, Іван Звонімір Чічак, Славко Бурда та Андрій Хевка став фундаментальною платформою для діалогу, самоаналізу та вирішення питання про визнання Голодомору геноцидом і вплинув на те, що вже 28-го червня 2023 року, - Парламент Хорватії 129-тма голосами одноголосно прийняв Декларацію, якою визнав Голодомор 1932-1933 років геноцидом українського народу.

Протягом звітного періоду була вдала співпраця з Крижевацькою єпархією та греко-католицькою парафією святих Кирила і Методія. Так, ми урочисто відзначили найбільше християнське свято – Великдень, по юліанському і грегорианському календарях. На Великдень наше Товариство отримало багато вітань, від СКУ, ЄКУ, СФУЛО, Інституту Діаспори Острозької Академії та багато інших.

Нещодавно в Загребі і околицях та в усіх містах і селах, де живуть українці, відбулися численні церковні свята, виставки, пам'ятні дати історії, культури, різноманітні майстер-класи, лекції, а також День вишиванки, День Конституції України.

Наприкінці червня 2023 року нас особливо потішили гастролі Духового оркестру Греко-католицької семінарії Святого Духа зі Львова, які мали семиденний тур греко-католицькими та католицькими парафіями Славонії та Далмації, включаючи Загреб, Джаково, Славонський Брод, Ліпик, Задар, Шибеник, Крички та Крижевці.

В ПАРЛАМЕНТІ ХОРВАТІЇ ВІДБУВСЯ КРУГЛИЙ СТІЛ: «ГОЛОДОМОР - ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»

У четвер, 15 червня 2023 року, в залі «Іван Мажуранич» парламенту Хорватії у співпраці з представниками української національної меншини в Хорватії та іншими партнерами, Клуб хорватських сувереністів провів знаковий круглий стіл щодо необхідності визнання Голодомору парламентом Хорватії. У зустрічі взяли участь численні спікери, кожен з яких висвітлював історичні, культурні та гуманітарні аспекти цієї жахливої події.

Депутат Марко Міланович Літре представив ініціативу хорватських сувереністів щодо визнання Голодомору геноцидом. «Починаючи з 2008 року парламент Хорватії з перервами займався цією темою, але політичні застереження не дозволили назвати цю трагедію українського народу такою, якою вона є. Ми не лише можемо назвати Голодомор масовим злочином проти людяності, але й геноцидом», — сказав Міланович Літре, додавши, що хорватські сувереністи були першими, хто пролив світло на цей комуністичний злочин на цій сесії парламенту, і таким чином сприяли до майбутнього прийняття декларації.

Секретар Посольства України в Хорватії - Руслан Єгоров подякував за організацію круглого столу та наголосив на важливості визнання Голодомору. «Треба пам'ятати, що не тільки із запаленими свічками раз на рік, але й частими заходами пам'яті вшановувати жертв Голодомору, щоб таке лихо не повторилося, визнаючи Голодомор геноцидом без страху, але і з почуттям морального обов'язку», — зазначив Єгоров.

Президент Хорватського Гельсінського комітету з прав людини - Іван Звонімір Чічак розповів про жахи геноциду та правові рамки. «Хорватія завдячує Європі та світу засудженню геноциду у випадку України та Вірменії. Поки ми не приймемо ці два твердження, ми поза межами цивілізації. Однак для цього потрібна політична воля, тому що це, перш за все, політичне рішення, яке прийматиме хорватський парламент. Сподіваюся, що під час голосування за декларацію в парламенті буде консенсус», — зазначив Чічак.

Президент Хорватсько-українського товариства та колишній посол Хорватії в Україні - Джура Відмарович представив історичні перспективи геноциду. Він підкреслив, що в 1932 і 1933 роках український народ зазнав найбільшого лиха в своїй історії. «Радянський комуністичний режим винищив голодом близько 7 мільйонів, а можливо й більше, українців, спричинивши таким чином демографічні втрати, від яких Україна ніколи не оговталася», — підсумував Відмарович.

Славко Бурда, - президент Українського культурно-просвітницького товариства «Кобзар» Загреб, наголосив на зусиллях представників української національної меншини в Республіці Хорватія щодо прийняття декларації про визнання Голодомору. «Шановні пані та панове, крім того, що з 2008 року кілька разів і з кількома політичними партіями, а в 2021 році з політичною партією Хорватський

сувереністи ми пропонували парламенту Хорватії визнати і засудити Голодомор 1932 року і 1933 року як акту геноциду українського народу, ми нарешті отримали звістку про офіційне державне визнання Голодомору геноцидом», — наголосив Бурда.

Представники української національної меншини в Республіці Хорватія висловили вдячність усім, хто виступив і підтримав ініціативу української національної меншини в Республіці Хорватія щодо визнання та засудження Голодомору 1932 і 1933 років в Україні геноцидом проти українців.

«Ми особливо дякуємо всім депутатам, які до кінця цього місяця у парламенті Хорватії приймуть Декларацію про визнання та засудження Голодомору як геноциду українського народу», — підсумував Бурда.

Андрій Хевка, - президент Словенського товариства «Київ-Любляна», розповів про прийняття Словенією декларації про Голодомор. «У Словенії, як і в Хорватії, українська національна меншина з 2007 року звертається до парламенту Словенії з проханням ухвалити декларацію про визнання Голодомору геноцидом українського народу та зберегти пам'ять про мільйони жертв. Цього року, 31 березня, парламент Словенії проголосував за декларацію про Голодомор, і ми дуже вдячні Республіці Словенія за сміливість прийняти декларацію без страху, підкреслив Хевка. Він додав, що зловмисники роками приховували і забороняли правду, і сказав, що українці в Словенії не сумніваються щодо хорватського народу та Хорватії, що вони проголосують за запропоновану декларацію в хорватському парламенті. У продовженні виступу він додатково пояснив трагедію Голодомору та Русского міра, порівнявши це з великосербською агресією проти Хорватії.

Наприкінці круглого столу голова зовнішньополітичного комітету, - Гарі Каппеллі подивився на тему з точки зору правлячої партії та пояснив позицію правлячої більшості у парламенті щодо декларації та подякував за організацію і зусилля всіх причетних до визнання Голодомору геноцидом.

Круглий стіл став фундаментальною платформою для діалогу, самоаналізу та вирішення питання про визнання Голодомору геноцидом. Учасники круглого столу разом наголосили на своїй відданості справедливості, правам людини та збереженню історичної правди.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ ОДНОГОЛОСНО УХВАЛИВ ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933-х РОКІВ ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Одностайним рішенням парламенту від середи, 28 червня, разом із США, Німеччиною, Францією, Угорщиною, Чехією, Словаччиною та Польщею, а також сусідньою Словенією, Хорватія входить до числа тих країн, які офіційно визнали, що на території колишнього Радянського Союзу протягом 1932-го та 1933-го років здійснювався геноцид українського народу з кампанією винищення.

«Хорватський парламент визнає Голодомор як примусовий голод, який свідомо і систематично здійснював комуністичний, сталінський, радянський режим в Україні в 1932-1933-х роках. Парламент визнає цей штучно створений голод злочином геноциду проти українського народу», — йдеться в Декларації, прийнятій парламентом.

У документі засуджуються геноцидні акти радянського режиму, які призвели до загибелі мільйонів українців, та будь-які маніпуляції історичною пам'яттю і ревізіонізм, пов'язані з Голодомором.

Декларація була прийнята за пропозицією партії правлячої коаліції Хорватського демократичного союзу (HDZ), Незалежної демократичної сербської партії (SDSS) і п'яти представників меншин та інших.

Невдовзі після ухвалення Президент України - Володимир Зеленський висловив подяку у повідомленні через Twitter:

«Парламент Республіки Хорватія ухвалив декларацію про визнання Голодомору 1932–1933-х років геноцидом українського народу. Вдячний Хорватії за це історичне голосування. Світ ніколи не змиритися зі злочинами Кремля – ні минулими, ні сучасними», — наголосив Зеленський.

15 червня 2023 року, Уряд Хорватії підтримав ініціативу парламенту щодо визнання Голодомору геноцидом українського народу, йшлося в заяві прем'єр-міністра Хорватії - Андрія Пленковича.

Уряд Хорватії визнав Голодомор геноцидом українського народу.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба також подякував парламенту Хорватії за «історичне рішення» та вшанування пам'яті жертв Голодомору.

«До листопада 2022-го року 15 країн визнали Голодомор геноцидом українського народу. Відтоді приєдналося ще 12. Я дякую їм за те, що почули наші прохання, і запрошую інших приєднатися. Визнання вшановує жертв і застерігає майбутні покоління запобігати геноциду», – написав Кулеба у твітері.

Після початку повномасштабного вторгнення РФ розгляд питання про визнання Голодомору 1932–1933-х років геноцидом українського народу активізувався в низці країн. Парламенти Великої Британії, Словенії, Бельгії, Ірландії, Румунії, Молдови, Чехії, Німеччини, Ісландії, Франції, Болгарії, Люксембургу, Хорватії за цей час визнали Голодомор геноцидом українського народу.

Європейський парламент 15 грудня 2022-го року підтримав резолюцію про визнання Голодомору 1932–1933-х років геноцидом українського народу. Євродепутати також закликали Росію як правонаступницю СРСР вибачитися за дії радянського режиму проти України.

Штучний голод, влаштований радянською владою в 1932–1933-х роках в Україні, відомий як Голодомор. У листопаді 2006 року Верховна Рада визнала його геноцидом українського народу.

Україна з посиланням на дані науково-демографічної експертизи стверджує, що загальна кількість людських втрат від Голодомору-геноциду 1932–33-х років становить майже 4 мільйони осіб, а втрати українців у частині ненароджених становлять понад 6 мільйонів.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933-х РОКІВ ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Виходячи з демократичних принципів і прихильності до прав людини як найвищих цінностей конституційного ладу Республіки Хорватія, і беручи до уваги Конвенцію про попередження злочину геноциду та покарання за нього від 9 грудня 1948 року, встановлено, що геноцид є, серед іншого, навмисне підкорення національної, етнічної, расової чи релігійної групи таким умовам життя, які призводять до його повного або часткового знищення.

Беручи до уваги Загальну декларацію прав людини від 10 грудня 1948 року, беручи до уваги Статут Організації Об'єднаних Націй від 24 жовтня 1945 року та прийняті під егідою ООН спільні декларації до роковин Голодомору,

беручи до уваги Європейську конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод від 4 листопада 1950 р.,

беручи до уваги Резолюцію 1481 (2006 р.) Парламентської Асамблеї Ради Європи про необхідність міжнародного засудження злочинів тоталітарних комуністичних режимів, а також Резолюцію Європейського Парламенту від 2019 року про важливість європейської пам'яті для майбутнього Європи (2019/2819(RSP)),

беручи до уваги резолюції Європейського парламенту щодо Голодомору, зокрема Резолюцію про вшанування пам'яті Голодомору, штучно спричиненого голоду в Україні (1932-1933) від 2008 р. та Резолюції Європейського Парламенту від 15 грудня 2022 р.

– 90 років після Голодомору: визнання масових вбивств голодом геноцидом (2022/3001(RSP)), посилаючись на Постанову Верховної Ради України від 15 травня 2008 р., яка підтверджує Голодомор – смерть голодом, як злочин геноциду проти українського народу, підкреслюючи, що насильницький голод – Gladomor (Голодомор), який спричинив загибель мільйонів українців у 1932 та 1933-х роках, був ретельно спланованим і жорстоко впровадженим радянським режимом, шляхом нав'язування селянству аграрної політики, яка позбавляла його незалежності, шляхом розгорнутих масових репресій проти української суспільної еліти, а також шляхом жорстокої конфіскації врожаю зерна та іншого продовольства і недопущення українців через кордон врятуватися від голодної смерті, висловлює жаль з приводу того,

що вшанування 90-х роковин Голодомору відбувається в умовах жорстокої російської агресії проти України, розпочатої 24 лютого 2022 року, яка, порушуючи її суверенітет і цілісність, сіє смерть і руйнування по всій країні, знищення енергетичної та іншої життєво важливої

цивільної інфраструктури, використовуючи при цьому вислів, який заперечує Україну як національну державу з власною етнічною, культурною та мовною ідентичністю.

Враховуючи заклик Верховної Ради України до національних парламентів від 16 листопада 2022 року про визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу, та посилаючись на те, що в цьому контексті 25 лютого 2022 року Хорватський парламент прийняв Декларацію щодо України, яка рішуче засудила неспровоковану агресію проти України та її суверенітету та той факт, що Хорватський парламент разом із Верховною Радою України 25 жовтня 2022 року в Загребі провели Перше парламентське засідання на саміті Міжнародної Кримської платформи на базі про статтю 159 Регламенту Хорватського парламенту («Narodne novine», № 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Рішення Конституційного суду Республіки Хорватія та 123/20.) Хорватський парламент на своїй сесії, 28 червня 2023 р. ухвалює **ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933-х РОКІВ ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ**

Парламент Хорватії:

- 1. визнає Голодомор, як примусовий голод, навмисно організований комуністично-сталінським режимом в Україні в період з 1932 по 1933-ті роки, злочином геноциду проти українського народу.**
- 2. рішуче засуджує геноцидні акти тоталітарного режиму, які призвели до загибелі кількох мільйонів українців**
- 3. рішуче засуджує будь-які маніпуляції історичною пам'яттю та ревізіонізм, пов'язані з Голодомором**
- 4. з сумом згадує та вшановує всіх жертв Голодомору**
- 5. висловлює співчуття та солідарність з українським народом.**

Класа номер: 912-01/23-01/04

Загреб, 28 червня 2023 р.

ПАРЛАМЕНТ ХОРВАТІЇ

Президент хорватського парламенту - Гордан Яндроквич, в.о

ВЕЛИКДЕНЬ (ПАСХА) В КАФЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРИЦІ В КРИЖЕВЦЯХ

У пасхальний ранок, 9 квітня 2023 р., рано вранці єпископ Мілан Стіпіч з Крижевців разом з духовенством, ченцями, сестрами-василіянками та вірянами відслужив Пасхальну Утреню в кафедральному соборі Пресвятої Трійці в Крижевцях, відбувся урочистий вхід до собору та спів пасхального канону св. Іоанна Дамаскіна. Після утрени відбулося звичайне освячення пасхальних страв. О 10-й годині єпископ Стіпіч відслужив урочисту пасхальну літургію св. Йоана Золотоустого і йому служили парох катедрального собору отець Михайло Симунович, канцлер отець Володимир Симунович, віце-канцлер отець Младен Мікулич, душпастир переміщених українців отець Андрій Сав'як, священник отець Ігор Граховац-Федешин та диякон отець Антоній Паїч. Служили богослови Крижевської єпархії, а літургію співав кафедральний хор під керівництвом Мартіна Плеші. У своїй проповіді єпископ Мілан сказав: «Відкриймо наші серця для любові до кожної людини, тому що тільки найпіднесеніший дар любові в нашому житті зможе утвердити в нас світло, джерелом якого є Христове воскресіння. Ісус перетерпів муки і смерть заради кожного з нас заради всього створеного світу, але Він також воскрес, щоб змінити все існуюче і підготувати його для свого майбутнього вічного Царства», — наголосив владика Мілан. «Людина — справді загадкова істота. Люди, яких Христос зцілював, утішав і зміцнював своїм божественним словом, у Страсну п'ятницю вигукували: Розпіни Його! Натовп, перед очима якого стояв вибір, замість миротворця і благодійника Христа врешті обирає вбивцю і розбійника Варавву. На жаль, такий образ людини і людства є і сьогодні. Людина, через свою грішну природу, часто обирає більш насильницький, кривавіший і гірший вихід у житті. Будьмо ж, брати і сестри, людьми милосердя, які завжди в житті обиратимуть воскреслого Христа та Його Євангеліє. Замість насильства, приниження, вбивства та викрадення, давайте завжди обирати мир, любов та справжнє братерство з усіма людьми. Це неодноразово буде коштувати нам болю і призводити до страждань, але це ціна нашого спасіння. Папа св. Івана Павла II. сказав: «Милосердя є умовою нашого спасіння. Це останній і найвищий акт, яким Бог виходить нам назустріч. Милосердя – це шлях, який об'єднує Бога і людину, тому що відкриває серце для надії, що ми в турботі назавжди, незважаючи на обмеження через наш гріх». Це єдиний спосіб реалізувати пасхальну таємницю, таємницю перемоги і життя також і в нашому житті», – сказав єпископ Стіпіч. В особливий спосіб він запросив вірних молитися за мир в Україні, а також звернувся до вірян-біженців з України, заохочуючи їх до надії, віри та любові. Єпископ Мілан особливо закликав до молитви за Церкву та сім'ю: «Брати і сестри, у Воскреслому Христі ми молимося за Церкву, особливо за всіх богосвячених служителів, але також і за всіх вірян, щоб ми були автентичними в наслідуванні Євангелія і живіть

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ ВЛАДИКИ КРИЖЕВАЦЬКОЇ ЕПАРХІЇ

Дорогі брати і сестри Христа,

весь світ повний радості, бо святкуємо Христове воскресіння, Вагам, Пасху Господню. Смерть не загнала Ісуса, Зачинателя життя, у могилу. Сьогодні ця добра новина наповнює весь світ, а особливо християнські серця. Хоча зараз багато людей страждає через війни, насильство, хвороби та бідність, ми щиро сподіваємося, що всі вони відчують велику радість воскресіння Христа і що Божий Дух запровадить серед нас нове, радісне, ненасильницьке життя, наповнене Божою благодаттю. Тому відкріймо свої серця для любові до кожної людини, бо лише найпіднесеніший дар любові в нашому житті зможе утвердити в нас світло, джерелом якого є Христове воскресіння.

Ісус переніс муки і смерть за кожного з нас і за весь створений світ, але Він також воскрес, щоб змінити все, що існує, і підготувати його для свого майбутнього вічного Царства. Ізраїльтяни, які проходили через Червоне море, святкували старозавітну Пасху, Бога перемоги над ворогом. Христос є новою Пасхою, Який, як Ізраїль, пройшов крізь море смерті і воскрес до вічного життя, як співає старий пасхальний гімн: «Вождь живих упав тоді, і живий, живий знову царює». Так і ми співаємо протягом сорока днів Великоднього періоду: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть знищи, і тим, що в гробах, оживи».

Людина справді загадкова істота. Люди, яких Христос зцілював, утішав і зміцнював своїм божественним словом, у Страсну п'ятницю вигуквали: Розіпни Його! Натовп, перед очима якого стояв вибір, замість миротворця і благодійника Христа врешті обирає вбивцю і розбійника Варавву. На жаль, такий образ людини і людства є і сьогодні. Людина, через свою грішну природу, часто обирає більш насильницький, кривавіший і гірший вихід у житті.

Будьмо ж, брати і сестри, людьми милосердя, які завжди в житті обирають воскреслого Христа та Його Євангеліє.

скромно і добросердно, щоб зупинити спокуси, які руйнують Церкву і затемнюють образ Христа в очах людства. Я також прошу вас помолитися за родину. Грішна людська природа проявляється в нерозумінні цінності та гідності людської родини, яка є основою суспільства та джерелом нового життя. Грішна людська природа породжує абсолютно перевернуте розуміння любові, сім'ї та людської особи в її створених даностях. Затьмарені розум і душа, здається, вже не розрізняють добро і зло, тому публічно знущються над родиною, людиною та основними біологічними законами, що впливають із людської природи. Нехай воскреслий Христос і його Євангеліє будуть нашим основним і єдином правильним зразком і еталоном у всьому», – сказав єпископ Стіпич.

На Великдень єпископ Стіпич охрестив кількох дорослих катехуменів із Врбовца та Крижевців. Ввечері у співслужінні духовенства єпископ Стіпич очолив Пасхальну (Великодню) Вечірню службу в кафедральному соборі.

Замість насильства, приниження, вбивства та викрадення, давайте завжди обирати мир, любов та справжнє братерство з усіма людьми. Це неодноразово буде коштувати нам болю і призводити до страждань, але це ціна нашого спасіння. Папа св. Іван Павло II. сказав: «Милосердя є умовою нашого спасіння. Це останній і найвищий акт, яким Бог виходить нам назустріч. Милосердя – це шлях, який об'єднує Бога і людину, тому що відкриває серце для надії, що ми в турботі назавжди, незважаючи на обмеження через наш гріх». Лише так пасхальну таємницю, таємницю перемоги і життя можна реалізувати і в нашому житті.

В особливий спосіб прошу всіх вас до ревної молитви за мир у світі, особливо в Україні. Ми прагнемо бути солідарними з жертвами та вигнанцями з України. Наша єпархія доклала багато зусиль для благодійної допомоги жертвам війни як в Україні, так і в нашій країні. І слава Богу і добрим людям за це. Користуючись нагодою, хочу привітати всіх вірян з України, які зараз перебувають на території нашої єпархії, в Хорватії, Словенії та Боснії та Герцеговині. Ви наші любі брати і сестри, ми розуміємо ваші біди і страждання. Ми раді, що ви швидко інтегрувалися в наше суспільство і берете участь у духовному та літургійному житті нашої Церкви. Наша Крижевська єпархія буде й надалі духовно опікуватися всіма вами, хто є в нашій місцевості.

Брати і сестри, у воскреслому Христі ми молимося за Церкву, особливо за всіх посвячених служителів, але також і за всіх віруючих, щоб ми могли бути автентичними в наслідуванні Євангелія та жити скромно і добросердно, щоб зупинити спокуси, які руйнують Церкву і затемнюють образ Христа в очах людства.

Я також прошу вас помолитися за родину. Грішна людська природа проявляється в нерозумінні цінності та гідності людської родини, яка є основою суспільства та джерелом нового життя. Грішна людська природа породжує абсолютно перевернуте розуміння любові, сім'ї та людської особи в її створених даностях. Затьмарені розум і душа, здається, вже не розрізняють добро і зло, тому публічно знущються над родиною, людиною та основними біологічними законами, що впливають із людської природи.

Нехай Воскреслий Христос і Його Євангеліє будуть нашим основним і єдиним правильним зразком і еталоном у всьому. Людина не може бути мірилом соціальних і моральних норм, тому що вона схильна до змін і непостійності і може бути як доброю, так і злою. Христос – Слово Боже – це той, хто зцілює нашу занепалу людську природу і робить нас новою людиною, як каже святий Іван Золотоустий. Тому в це свято свят, яке прославляє перемогу життя в образі воскреслого Христа, хочу передати найщиріші вітання всім: нашому єпископу Миколаю, усім священникам, ченцям, дияконам, монахиням, богословам, усім вірянам нашої єпархії, а також усім нашим друзям і колегам. Нехай воскреслий Христос принесе всім нам справжню радість, яку не затьмарить жодне зло.

Вітаю всіх вас, брати і сестри, традиційним великоднім привітанням:

Христос Воскрес - Воістину Воскрес! Христос воскрес - Воістину воскрес!

Мілан, єпископ Крижевацький, Крижевці, у Велику середу, 4 квітня 2023 року.

РІШЕННЯ МІНІСТЕРСТВА НАУКИ ТА ОСВІТИ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ РОБОЧОЇ ГРУПИ ДЛЯ ПРОПОЗИЦІЙ КУРІКУЛУМУ

Цим Рішенням призначаються члени робочої групи для розробки проекту навчальної програми з предметів мова та культура української національної меншини у початковій та середній школі Республіки Хорватія (модель Ц).

Членами робочої групи призначено:

Для Робочої групи з розробки пропозиції щодо навчальної програми української мови та культури в початковій та середній школі Республіки Хорватія (модель Ц) - Навчальна програма з предмета українська мова та культура в початковій та середній школі Республіки Хорватія (модель Ц) призначено: Марко Яворіна, Оксана Чулят, Ана Дуганджич, Домагой Клічек, Олена Кривошей, Володимир Кубінський, Галина Кубінська, Дарія Павлешен, Тетяна Тврдовські.

Основним завданням робочих груп є розробка пропозицій навчальної програми з предметів основної та середньої школи відповідно до Узгодженого методичного підходу до створення навчальних документів та їх доопрацювання за результатами проведених консультацій.

Кінцевий термін розробки пропозиції навчального плану предмета – вісім (8) місяців з моменту першого засідання робочої групи.

Робота робочої групи завершується після оприлюднення Звіту про проведені громадські консультації.

Координатором робочих груп призначено Ізабелу Потнар Мііч з Агенства освіти та науки.

міжпарламентських груп дружби.

Подякувавши Республіці Хорватія за дотеперішню підтримку, депутати Верховної Ради Едуард Прошук та Олександр Аліксійчук наголосили на політичному пріоритеті стратегічних зв'язків та відносин між Європейським Союзом та Україною після набуття статусу країни-кандидата.

Ерік Фабіянич наголосив, що Хорватія у співпраці з ПРООН реалізує в Україні проект протимінної діяльності вартістю в чотири мільйони євро та анонсував проведення Міжнародної донорської конференції з розмінування України в Загребі у жовтні цього року. У контексті розмінування депутат Дамір Байс згадав про виклики, з якими довелося зіткнутися Хорватії у післявоєнний період. «Найбільше проблем у неї було з розмінуванням території та відбудовою зруйнованих місць. Однією з найбільших проблем була проблема біженців, яка також чекає на Україну, але Україна має надійного друга - Хорватію, яка і надалі підтримуватиме її», - сказав Байс.

Депутат Матко Кузманіч наголосив на незмінній підтримці Хорватією України та українського народу в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність у міжнародно визнаних кордонах. Водночас він згадав досвід Хорватії, якій також довелося захищатися від агресорів, і яка сама пройшла шлях від післявоєнного переходу до членства в ЄС. «Хорватія може допомогти Україні на її європейському шляху своїм прикладом та обміном відповідними знаннями та досвідом», - сказав Кузманіч.

Оскільки мужність і гідність українців, які захищають свою країну та домівки, надихають усіх, народний депутат Даріо Зуровец зазначив та привітав ідею налагодження прямої співпраці між органами місцевого самоврядування Хорватії та України.

«Український шлях - це також європейський шлях. Ми вітаємо зусилля України, пов'язані з впровадженням необхідних реформ у важких воєнних умовах, ми знаємо, наскільки це важко, тому що ми самі пройшли через це в ще складніших обставинах», - сказав депутат Давор Штієр, висловлюючи рішучу підтримку Хорватією України на її шляху до євроатлантичної інтеграції.

«Хорватія та Україна мають численні історичні та культурні схожості», - підсумувала депутатка Любіца Максимчук, яка висловила підтримку подальшій двосторонній співпраці на парламентському рівні.

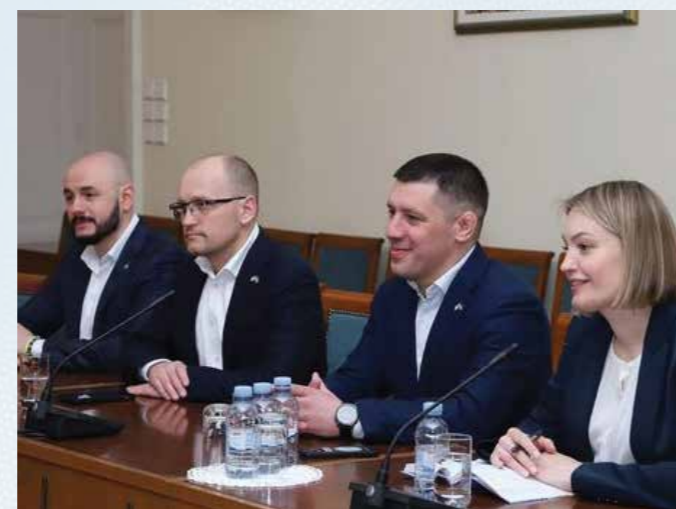
ЧЛЕНИ МІЖПАРЛАМЕНТАРНОЇ ГРУПИ ДРУЖБИ ХОРВАТІЯ – УКРАЇНА ПРОВЕЛИ ЗУСТРІЧ З УКРАЇНСЬКИМИ ПАРЛАМЕНТАРЯМИ

В Загребі, в середу 19-го квітня 2023 року в Хорватському Саборі члени Хорватсько-української міжпарламентської групи дружби - Ерік Фабіянич, Давор Іво Штієр, Даріо Зуровец, Дамір Байс, Матко Кузманіч і Любіца Максимчук на чолі з головою Групи - Здравкою Бушич зустрілися з українськими парламентарями - Едуардом Прошук, Олександром Аліксійчуком та почесним консулом Хорватії в Україні - Віталієм Запужляком.

Темою зустрічі були стратегічні зв'язки та відносини між Європейським Союзом та Україною, майбутня інтеграція України до Європейського Союзу та НАТО, узгодження взаємних позицій на міжнародних майданчиках.

Керівниця групи - Здравка Бушич проінформувала українських парламентарів про підтримку України Хорватським парламентом та хорватським урядом, згадавши про свою особисту присутність на відзначенні річниці початку російської агресії проти України в Києві, 24-го лютого 2023 року.

Президент Комітету міжпарламентського співробітництва - Ерік Фабіянич представив сферу діяльності Комітету міжпарламентського співробітництва, який разом з Комітетом зовнішньої політики забезпечує реалізацію зовнішньої політики Республіки Хорватія в рамках міжпарламентського співробітництва з іншими країнами та міжнародними організаціями з питань, що становлять спільний інтерес. Фабіянич також послався на ухвалення Декларації щодо України 25 лютого 2022 року, якій кількома днями передувало Рішення Комітету про розпуск хорватсько-російської та хорватсько-білоруської

IX. МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ «ПРОТИМІННА ДІЯЛЬНІСТЬ 2023»

3-го травня 2023 року у Водицях відбулося відкриття міжнародного симпозиуму «Протимінна акція 2023», який проводиться вже 19-й рік поспіль з метою обміну досвідом, розгляду вирішення технічних та управлінських проблем, а також ознайомлення з новітніми технологіями у сфері протимінної діяльності.

Директор Управління цивільного захисту - Дамір Трут від імені Президента Уряду Республіки Хорватія Андрея Пленковича, Віце-президента Уряду Республіки Хорватія та Міністра внутрішніх справ Давора Божиновича та від себе особисто привітав присутніх і висловив важливість постійного проведення цього симпозиуму, як чудової платформи для обміну знаннями та досвідом.

«З року в рік ми дійшли до 19-го Міжнародного симпозиуму «Протимінна діяльність», і я особливо радий, що залишається надзвичайно високий інтерес до участі, про що свідчить кількість понад 200 учасників із 35 країн світу. Це означає, що ця тема, тобто усвідомлення мінної небезпеки, як глобальної безпекової, економічної та екологічної проблеми, досі актуальна, і безпосередньо у зв'язку з воєнними подіями в Україні, я б сказав, додатково акцентована». - зазначив Трут.

З цієї нагоди він сказав, що протимінна діяльність є одним із пріоритетних завдань Уряду Республіки Хорватія, в яке він систематично інвестує протягом майже 26-ти років через державний бюджет та спеціальні компенсаційні фонди загального призначення, а також за рахунок грантів із фондів ЄС. З решти шести жупаній Осієцько-баранської та Шибеницько-кінської планується повне розмінування до кінця цього року, а з наступного року кількість решти жупаній, які все ще мають мінну загрозу, буде зменшено до 4-х (Лічко-сенської, Карловачкої, Сисачко-мославачкої та Сплітсько-далматинської) у 24 містах і муніципалітетах, які планується звільнити від мін до березня 2026-го року на основі зобов'язань, взятих за Оттавською конвенцією.

Він зазначив, що створена система освіти щодо мінної небезпеки, яку підтримує неурядовий сектор через Хорватську асоціацію допомоги, а також сферу розвитку, тестування та навчання, яку проводить Тренінг Центр тестування, розвитку та навчання, - також дає чудові результати.

«І на завершення хочу зазначити, що наші знання та здібності у сфері розмінування, набуті за всі ці непрості роки та облаштування протимінної системи, були визнані країнами Європи та світу. Наприклад, Україна, Азербайджан і Сирія, - країни, які шукають нашої експертизи та допомоги у вирішенні мінних питань. Тому я радий, що одна з тем цього симпозиуму - «УКРАЇНА - термінове реагування на воєнні події / виклики та можливості», де ми почуємо, як Республіка Хорватія може і буде надавати допомогу.

«Мені приємно зазначити, що Європейська комісія бачить у нас країну, яка спроможна надати допомогу Україні у сфері розмінування, як у сфері знань, досвіду та освіти, так і в технологіях, вона бачить у нас лідера, і я вважаю це великим визнанням для всіх зацікавлених сторін хорватської протимінної діяльності, приватного сектору, а особливо піротехніків, тому що вони виконують вимогливу та небезпечну роботу», - підсумував Трут.

Окрім Трута, на відкритті були присутні: представник Президента Хорватського парламенту, та депутат Хорватського парламенту - Бранка Юрічев Мартінчев, директор HCR-Центру тестування, розвитку та навчання - Катаріна Маркт, Посол України в Республіці Хорватія - Василь Кирилич та багато інших іноземних і вітчизняних високопосадовців.

На відкритті симпозиуму директор HCR-CTRO Катаріна Маркт нагадала присутнім, що перший симпозиум з протимінної діяльності був проведений у 2004-му році з метою представлення хорватської моделі протимінної діяльності. «Ми пишаємося тим, що вже дев'ятнадцятий рік організуємо симпозиум, що підтверджує його важливість та зацікавленість світової протимінної спільноти, і протягом наступних трьох днів, шляхом постійного обміну досвідом, ми сприятимемо усвідомленню небезпеки мін і боєприпасів, що не вибухнули, а також поширенню знань про їх виявлення та видалення і, зрештою, впливати на більш безпечний світ навколо нас», - сказала директорка Маркт.

У рамках першого дня програми симпозиуму директор Трут виступив з доповіддю про допомогу Республіки Хорватія у протимінній діяльності Україні, в якій представив минуле співробітництво у сфері розмінування, а також майбутні заплановані заходи підтримки у протимінній діяльності.

Симпозиум «Протимінна діяльність 2023» під патронатом парламенту Хорватії відбувся з 3 по 5-те травня у Водицях, організований Директоратом цивільного захисту РЗ Республіки Хорватія та Хорватським центром з розмінування - Center for Testing, Development and Training d.o.o. (HCR-CTRO).

Він призначений для представників національних органів з розмінування, компаній з розмінування, виробників протимінного обладнання, донорів, науковців та представників інших цивільних і військових структур, залучених до протимінної діяльності.

У НОВОМУ САДІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ КНИГУ АВТОРА ДЖУРИ ЛАТЯКА «НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ РУСИНІВ В БАЧЦІ І СРІЄМІ ТА РУСИНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-ПРОСВІТНЄ ТОВАРИСТВО»

У Новому Саді, 6-го травня 2023 року Союз Русинів Українців Сербії організував трибуну та презентацію книги «Національне відродження русинів Бачки і Срієму та Русинське національно-просвітне товариство (1919-1941 р.)» та журналу ГОЛОС СОЮЗУ № 25-26. Того дня в Новому Саді в залі Русинського культурно-просвітнього товариства зібралося близько двадцяти любителів русинської культури й освіти. З цієї нагоди до Нового Саду з Белграда прибув посол України в Сербії - Володимир Толчак, а із Загреба – президент УКПТ «Кобзар» Загреб - Славко Бурда.

Книгу «Національне відродження русинів у Бачці і Сріємі та Русинське народно-просвітне товариство (1919-1941 р.)» представив автор книги, публіцист, журналіст і невтомний культурний діяч - Джуро Латяк. Не дивлячись на свої літа, він такий життєвий, товариський, натхненний і повний енергії, і таким був його виклад цієї цінної історично-повчальної книги, яка розповідає про період пробудження і відродження русинів, які переселилися в Бачку і Срієму майже триста років тому.

На початку ХХ-го століття, під час створення Королівства сербів, хорватів і словенців, пізніше Королівства Югославії, тут, у Бачці та Сріємі, вони пережили своє відродження та

заснували свою першу організацію, Русинське національно-просвітне товариство, яке відіграватиме велику роль після вже створеної Крижевської єпархії в охороні культурної, національної та релігійної ідентичності русинів у цій області, яка частково охоплювала Бачку, Срієм і частину східної Славонії в Хорватії.

Відразу по переселенню в новому краю будуються русинські греко-католицькі церкви в Руському Керестурі, Врбасі, Куцурі, Новому Саді, Шиді, Петровцях, Міклушевцях та інших місцях і селах, населених русинами. Вже від 1777-го року для русинів та греко-католиків Жумберка в Хорватії в межах Австро-Угорщини, заснована Крижевська єпархія. Це був подарунок австро-угорської імператриці Марії Терезії русинам і жителям Жумберку, інакше кажучи, греко-католикам Марчанської унії від 1611 року.

Вже тоді розвинулась співпраця між цією частиною Воєводини із Загребом і резиденцією єпархії в Крижевцях, до якої входили також русини Ужгородської унії, які були поселені в більшій кількості в Руському Керестурі та Куцурі.

Автор книжки коротко представив через життєписи русинських відроджувачів і чудових знавців, письменників і громадсько-культурних діячів, їхню працю, діяльність і внесок у переселення русинів з тодішньої Північної Угорщини з Шарішської та Земплінської областей або, як кажуть, з Горниці тут, у тодішню Південну Угорщину. Тоді вони почали нове життя, яке триває вже біля трьох століть, і яке досягло емансипації свого розвитку, і сьогодні русини у Воєводині відомі як передова, позитивна та добре організована національна меншина з великою та багатообіцяючою перспективою, чий внесок у розвиток демократичного суспільства Воєводини стає дедалі помітнішим.

Детальніше про це говорили: сам автор Джуро Латяк, президент Інституту русинської культури - Саша Сабашош, а після їхньої презентації з нагоди цієї історичної події - Володимир Толчак, посол України в Сербії, історик і науковець. Вони виступили з промовами з нагоди цієї історичної події, привітали автора з презентацією книги, яку фінансово підтримало Посольство України в Республіці Сербія. Славко Бурда розповів про співпрацю загребського українського товариства «Просвіти» з Русинським народним освітнім товариством. «Це був золотий вік і відродження для русинів, а також для новоприбулих українців, які наприкінці 19-го та на початку 20-го століття, ще в складі Австро-Угорської імперії, іммігрували до цих частин Славонії та півночі Боснії і заснували власні парафії, культурні товариства та читальні, налагодили співпрацю карпатців, галичан та інших представників українського народу, які переселилися на територію колишньої Югославії. Праця та діяльність цих двох найбільш значних і масових культурно-освітніх організацій, однієї в Новому-Саді, другої в Загребі, пізніше в Белграді і знову в Загребі, є неосяжною аж до початку Другої світової війни, коли діяльність цих двох організацій припинилася.

Щойно виданий часопис «Голос Союзу» представив президент Союзу українців русинів і головний редактор - Богдан Віславський. Йоаким Грубіня розповів у розгорнутій і чудово написаній статті про футбольний клуб «Русин». На завершення продовжилися конструктивні дискусії та пропозиції щодо поживлення транскордонної співпраці українців-русинів.

В ЗАГРЕБІ УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИЛИ СВЯТО СВ. КИРИЛА І МЕТОДІЯ

11-го травня 2023 року греко-католицька парафія і співсобо́р в Загребі відзначили свято своїх покровителів і захисників Європи святих братів Кирила і Methodia. Літургійне служіння очолив Крижевацький єпископ - Мілан Стіпич у співслужінні священиків візантійського та латинського обрядів. Разом із парафіяльною прощєю відзначили також Рік духовних покликань у Жумберацькому вікаріаті. На літургії співали учасники хору Кирила і Methodia та академічного хору імені Івана Горана Ковачича.

У рамках відзначення Року духовних покликань, наприкінці літургійної служби, представники богословів та монахині дали свідчення про своє духовне покликання.

Окрім духовенства, монахинь та богословів, у літургії брали участь керівники та семінаристи Архієпархіальної семінарії.

Наприкінці церемонії єпископ також освятив ікону Христа Первосвященника, яка постійно нагадуватиме про Рік духовних покликань.

У своїй проповіді єпископ Мілан Стіпич розповів про діяльність святих братів на теренах південної Моравії та Панонії, які були присвячені євангелізації – поширенню євангельської звістки серед народів. Їм було абсолютно зрозуміло, що їм потрібно донести Євангеліє зрозумілою для цих людей мовою, це те, що ми сьогодні називаємо інкультурацією. Так само вони знали, що інкультурація неможлива без відправлення літургії народною мовою. Вони помічали важливість піднесення слов'янської мови до рівня літературної мови з власним письмом (кирилицею і глаголицею), щоб ця мова стала мовою релігійного культу, а також мовою культури науки і торгівлі. Вони перекладали для церковних потреб Святе Письмо та богослужбові книги з грецької мови на слов'янську. Святий Папа Іван Павло II в енцикліці «Слов'янські апостоли», виданій в одинадцять річницю євангельської праці Святих Братів, тобто 1100-ту річницю смерті Святого Methodia (885–1985 р.), писав, що «святі брати, так щоб євангельські істини могли перекласти новою мовою, повинні були зрозуміти внутрішній світ тих, кому вони збиралися проповідувати слово Боже, і використовувати образи та терміни, до яких вони звикли».

Крім того, у проповіді фігурувало слово канон. Цього дня також святкуємо День духовних покликань, яким готуємось до великого ювілею 250-ліття заснування осідку нашої дієцезії в Крижевцях. Наші сьогоднішні молитви звернені до Всемогутнього Отця за духовні покликання, за майбутніх священиків, ченців і монахинь. Священічі та чернечі покликання в Церкві є плодом якісного духовно-молитовного життя спільноти. Там, де є запал молитви й апостольського життя, народжуються й духовні покликання.

Під час проповіді єпископ Мілан Стіпич закликав кандидатів у священики та молодих священиків будувати здорову та стабільну ідентичність католицького священика ХХІ століття. «Для нас особливо важливо розбудувати ідентичність греко-католицького священика нового тисячоліття та базуватися на атрибутах, які мають виявляти греко-католицький священик і монах у новому тисячолітті» - наголосив М. Стіпич.

Наприкінці, він розповів про напружену зустріч з новими викликами, такими як концепція штучного інтелекту. «Ми не можемо позбутися враження, що людство йде сповільненим темпом, впевнено вступаючи в нове рабство. Очевидно також, що ведеться системна робота по знищенню сім'ї як моделі суспільного життя. Ми бачимо, що виховується ціле покоління «кібер» дітей, які не мають навіть елементарних моторних навичок, але готові чинити всілякі злочини, тому що їхня модель життя — це фальшивий вигаданий кіберсвіт, який навчає їх обману та ідей, що ведуть до розорення. Усе це питання і виклики не лише для духовних покликань, але й для всіх християн нашого часу. Бути християнином означає бути сіллю землі і світлом світу. Це означає, що всі виклики часу ми приймаємо як Божий дар, який зміцнює нас у вірі та спрямовує до Христа і спасіння. Давайте пробудимо дух молитви, любові та радості в наших родинах і наших церквах. Після цього дари Святого Духа відродять спочатку Церкву, а потім і весь світ» - підсумував єпископ Стіпич.

РАДА ЄВРОПИ ВСТАНОВЛЮЄ РЕЄСТР ЗБИТКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Протягом 16-17-го травня 2023 року, в Рейк'явіку відбувся саміт Ради Європи. Глави держав і урядів 46-ти держав-членів Ради Європи заявили про політичну підтримку прочитання української формули миру. Також вони домовилися надалі зміцнювати Раду Європи, її роботу у сфері прав людини, демократії та верховенства права, ухваливши декларацію про принципи демократії, відновлення зобов'язань щодо Європейської конвенції з прав людини та розробки інструментів для вирішення нових проблем у сфері технологій і навколишнього середовища.

Рада Європи оголосила про створення Реєстру збитків, завданих Україні агресією Російської Федерації, шляхом розширеної часткової угоди. Оголошення було зроблено на другий день саміту Ради Європи в Рейк'явіку, Ісландія, як перший крок до міжнародного механізму компенсації жертвам російської агресії.

До угоди приєдналися 40 країн і Європейський Союз, ще три країни висловили намір приєднатися.

«Підтримка та солідарність з Україною є одним із головних пріоритетів головування Ісландії [РЕ], і ми наполегливо працювали, щоб переконатися, що підсумки саміту в Рейк'явіку стосуються необхідності повної відповідальності за російську агресію проти України», — сказала Катрін Якобсдоттір, прем'єр-міністерка Ісландії. Вона підкреслила, що «Рада Європи може і повинна відігравати важливу роль у забезпеченні підзвітності». Реєстр є важливим кроком до притягнення до відповідальності за злочини, скоєні під час жорстокої війни Росії, і сильним сигналом підтримки України».

За словами Марії Пейчинович Бурич, головного секретаря Ради Європи, «рішення про створення Реєстру позовів під егідою Ради Європи є історичним рішенням». «Це допоможе жертвам зафіксувати свої збитки та має важливе значення для будь-якого механізму компенсації. Підтримане дуже великою коаліцією держав-членів і не-членів, а також ЄС, це одне з перших юридично зобов'язуючих рішень, які закликають Росію до відповідальності за її дії», — додала вона.

Європейський Союз в особі Президента Європейської Ради Шарля Мішеля та Президента Європейської Комісії Урсули фон дер Ляєн вніс значний внесок у початкові витрати. Реєстр буде створено в Гаазі, Нідерланди, із супутниковим офісом в Україні.

«Росія повинна відповідати, в тому числі за шкоду, завдану Україні та її народу. Тому ми пишаємося тим, що штаб-квартира Реєстру збитків буде в Гаазі, столиці світу», — сказав прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте.

Реєстр створюється на початковий трирічний період і слугуватиме записом доказів і даних про претензії щодо збитків, спричинених російською агресією проти України. Це прокладає шлях до майбутнього міжнародного комплексного механізму компенсації жертвам російської агресії.

«Україна вітає створення Реєстру збитків», — заявив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. «Ми вдячні Раді Європи та всім країнам-учасникам за такий високий рівень підтримки. Ми запрошуємо інші країни з усього світу приєднатися до Реєстру збитків на знак підтримки важливого питання про відповідальність Росії за війну проти України. Реєстр є важливою віхою на шляху до справедливості та компенсації для України та українців, які так багато постраждали у цій війні. Зараз починається важка робота — ми маємо забезпечити скорішу роботу Реєстру, щоб жертви російської агресії могли подавати свої позови. Ми також підкреслюємо, що створення Реєстру є лише першим кроком до створення комплексного механізму компенсації, який забезпечить виплату Росією повної компенсації Україні відповідно до міжнародного права, включаючи кошти, розташовані на міжнародному рівні. Ми з нетерпінням чекаємо співпраці з нашими партнерами над цим важливим питанням».

Серед 40 країн, які приєдналися до Угоди про розширений частковий реєстр, є: Албанія, Австрія, Бельгія, Канада, Хорватія, Кіпр, Чехія, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Грузія, Німеччина, Греція, Ісландія, Ірландія, Італія, Японія, Латвія, Ліхтенштейн, Литва, Люксембург, Мальта, Молдова, Монако, Чорногорія, Нідерланди, Північна Македонія, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Сан-Марино, Словаччина, Словенія, Іспанія, Швеція, Україна, Великобританія та Сполучене Королівство. Про свій намір приєднатися висловилися Андорра, Болгарія та Швейцарія.

ВІДЗНАЧИЛИ СВЯТО ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО У СПЛІТІ

У четвер, 18-го травня 2023 року, греко-католицька парафія Христа Спасителя у Спліті відзначила своє головне свято, - Свято Вознесіння Господа Ісуса Христа. Архидієцезійську Літургію св. Йоана Золотоустого, у церкві Матері Божої Добрицької, служив Мілан Стіпіч - Крижевський владика разом з парохом отцем Зеньом Заставним та іншими греко-католицькими та римо-католицькими священиками.

Святу Літургію співали місцеві співаки та парафіяльний хор, а також було багато вірян з інших парафій. Владика Мілан Стіпіч у своїй проповіді говорив про послання цього великого свята на сороковий день після Великодня, і про те, що ми як християни зобов'язані в ньому розпізнати.

«Господь, це правда, возноситься до Отця. Він навчив нас, що віднині ми повинні шукати Його образ один в одному

і служити один одному і приймати один одного як самого Христа. Це умова для Щоб Святий Дух увійшов і вселився в нас, це говорив Христос своїм учням і після Вознесіння, у П'ятидесятницю, цей дух зійшов на апостолів. Церква - донині керована Духом. Тому ми молимося в ці дні від Вознесіння до Духів, як молилися учні, щоб нас пронизала сила, запал і любов Святого Духа, щоб ми сьогодні, як апостоли після першої П'ятидесятниці, могли зі страхом засвідчити віру в Христа Господа і Його Воскресіння з мертвих», — сказав владика Мілан.

Наприкінці святкування парох Заставна подякував усім за чудовий день, владиці Мілану та священикам за святкування парафіяльного свята та всім, а особливо благодійникам, які уможливили гостину після Святої Літургії.

ЗАЯВА ЛІДЕРІВ ГРУПИ СЕМИ (G-7) ПО УКРАЇНІ НА САМІТІ У ХІРОСІМІ

Одним із перших оприлюднених документів саміту в Хіросімі стала датована 19-го травня 2023 року Заява лідерів Групи семи по Україні. Питання війни й миру залишається головним, і попри те, що заява по Україні є окремим документом саміту, у підсумковому Комюніке лідерів, яке цього разу викладене на 40 сторінках та містить 66 пунктів, чимало підрозділів також містять посилення на те, що війна РФ проти України негативно вплинула мало не на всі сфери інтересів світового співтовариства — від ядерного роззброєння та продовольчої безпеки до логістики і гуманітарних питань.

Заява по Україні завершується промовистим сигналом: «Цією Заявою звідси, з Хіросіми, «символу миру», ми зобов'язуємося, що члени G7 мобілізують усі свої політичні інструменти і разом з Україною докладуватимуть усіх зусиль, щоби принести всеохоплюючий, справедливий і тривалий мир в Україну якомога скоріше». Заява містить десять пунктів: преамбула; на шляху до всеохоплюючого, справедливого та тривалого миру в Україні; ядерна безпека; підтримка для зупинення агресивної війни Росії; підтримка у відновленні та реконструкції України; боротьба з корупцією та реформування судової системи; санкції та інші заходи; відповідальність за збитки; відповідальність за злочини; підтримка вразливих країн. Фактично це є структурований план найближчих дій на підтримку України та бачення, якою саме може бути підтримка держав-членів G7. Детальний виклад документу розміщено на сайті Укрінформу.

Важливим є посилення лідерів «Сімки» на Формулу миру Зеленського. Важливо не тільки те, що ця формула базується на положеннях Статуту ООН та нормах міжнародного права. Важливість бачення Зеленського визначається тим, що йдеться не лише про шляхи та умови закінчення війни, але й про майбутній світоустрій, де не буде місця загрозам агресії та збройним конфліктам.

Володимир Зеленський, 21-го травня 2023 року виступив на робочій сесії саміту «Назустріч мирному, стабільному та процвітаючому світу» за участю країн G7 та партнерів, закликавши усіх стати співавторами миру. Президент України запропонував провести саміт формули миру, приурочений до 500-та днів війни, та закликав усіх, хто хоче закінчити цю війну, приєднатися до спільних зусиль.

Саміт миру — справа майбутнього, будемо вірити і сподіватися, що близького майбутнього. Проте в Хіросімі Президент України на запрошення прем'єр-міністра головної Японії Фуміо Кішида прибув для участі в саміті Групи семи. Можливість особистої участі Зеленського у такому форумі виявилася вперше, і Президент максимально ефективно використав цю подію. І ретельно готувався до неї. Близкавізні візити до Риму, Берліна і Парижа дали можливість провести переговори з лідерами трьох держав попередніх саміту. Важливо також, що з усіма лідерами Президент Зеленський мав численні телефонні розмови і особисті зустрічі. Усі вони відвідали Київ уже під час війни і мають особисті враження від того, що відбувається в Україні.

Тому виступ Президента Зеленського на окремій сесії саміту Групи семи та України був зверненням до вірних друзів, які вперше зібралися у повному складі, але з самого першого дня Великої війни роблять спільну справу. Він особисто звернувся до кожного з учасників, і це були зовсім конкретні, а не формальні слова вдячності.

Проте зміст самої зустрічі на окремій сесії світових лідерів з Президентом України виходить далеко за рамки офіційних звітів і повідомлень. Головний зміст на зустрічах такого рівня, як правило, залишається за лаштунками, і це певною мірою підтвердив Володимир Зеленський, коли на підсумковій пресконференції в Хіросімі зазначив, що треба було «розблокувати деякі питання».

Звичайно, вкрай важливо, що агресору були зроблені публічні сигнали світу та України. Безумовно, надання засобів ППО, так необхідної Україні зброї та створення авіаційної коаліції вкрай потрібні та важливі для перемоги. Але ще більш важливе лідерство. Володимир Зеленський у виступі говорив про глобальне лідерство демократії. І це так, але для лідерства демократії потрібні лідери. Лідери мають бачення, формулюють цілі і визначають засоби досягнення поставлених цілей. Зараз все це ми побачили на саміті в Хіросімі. Ми побачили справжніх лідерів світу, які готові вести за собою свої держави та інші країни, які бачать, куди йти і що треба робити. Після 450-ти днів війни ці бачення і підходи стали спільними для Групи семи та України.

Варто, мабуть, зазначити, що тепер уже можна впевнено стверджувати, що «Сімка» розширилася, принаймні де-факто. Президенти Європейського Союзу та Європейської комісії вже протягом років запрошувалися на саміти, але лише останнього року, після початку широкомасштабної війни, ЄС набув повноцінної суб'єктності у міжнародних відносинах, усвідомив свою роль і відповідальність. Принаймні так ситуація виглядає з Києва.

За три дні в Хіросімі відбулося багато подій, було зроблено чимало заяв як попередніх саміту, так і в Японії. Програма двосторонніх зустрічей Зеленського вражає. Багато що висвітлювалося Укрінформом, іншими світовим

і українськими ЗМІ. Наступного тижня ми очікуємо ще більше конкретики – коли відбудеться чергове засідання «Рамштайна».

Зараз ясно одне: цей саміт точно не був «подією для соціальних ЗМІ». Він став центром вироблення і прийняття рішень, які мають покласти край агресії та прокласти шлях до повоєнного світоустрою.

Після Японії головування в G7 перебирає Італія. Як правило, саміти відбуваються раз на рік. Важко прогнозувати, що станеться за цей рік, як будуть розвиватися події, які виклики виникнуть і які відповіді світове співтовариство зможе дати.

Проте незмінним залишається головне – шлях до майбутнього світоустрою лежить через перемогу України. Нашу перемогу ми пов'язуємо з успіхом ЗСУ і віримо, що цей успіх стає ближчим з кожним днем.

ЗЛОЧИНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ - ГЕНОЦИД, А ТЕРОРИСТИЧНИЙ РЕЖИМ У РФ - РАШИЗМ

Парламентська асамблея НАТО на сесії в Люксембурзі 22-го травня 2023 року, одностайно визнала злочини Росії проти України геноцидом, а терористичний режим у РФ – рашизмом.

Про це повідомив голова постійної делегації України в Парламентській асамблеї НАТО - Єгор Чернев.

«На сесії Асамблеї в Люксембурзі ми досягли прийняття надзвичайно сильної декларації, яка буде мати далекосяжні політичні наслідки... Це наша дипломатична перемога. Всі наші ключові зауваження щодо фінального варіанту тексту декларації враховані. Там є і підтримка міжнародного трибуналу, і допомога Україні на шляху до перемоги і після неї, і засудження ідеології рашизму, і відновлення територіальної цілісності, і санкції, і репарації, і план Маршалла, і багато іншого», - написав він.

За його словами, ПА НАТО закликала уряди своїх країн відкрито оголосити на саміті у Вільнюсі про те, що Україна стане членом Альянсу, і погодити конкретні кроки для вступу.

«Фундамент до саміту НАТО у Вільнюсі закладений. Парламентарі країн Альянсу свою позицію висловили. Тепер справа за урядами», - резюмував Чернев.

На початку травня Верховна Рада України визнала політичний режим у РФ рашизмом.

УКРАЇНСЬКІ ЕКСПЕРТИ З НАВЧАЛЬНИМ ВІЗИТОМ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЇ

В Загребі у вівторок 23-го травня 2023 року, депутатка Хорватського парламенту – Весна Надь, прийняла українську делегацію з 21-го експерта, яка прибула з навчальним візитом в Республіку Хорватія з метою посилення системи реагування на сексуальне насильство під час війни в Україні. Навчальний візит було організовано Центром для жінок-жертв війни – ROSA із Загреба у співпраці з Українським жіночим фондом та двома українськими громадськими організаціями La Strada та JurFem.

Як було зазначено під час зустрічі, метою перебування у Хорватії є підвищення спроможності ключових організацій надавати підтримку людям, які пережили сексуальне насильство під час війни в Україні. Українська делегація висловила зацікавленість в отриманні досвіду нормативних рішень у Хорватії, які стосуються прав жертв сексуального насильства під час збройної агресії проти Хорватії у Вітчизняній війні.

Пані депутатка Надь у своєму зверненні до української делегації та експертів представила свій досвід розробки та прийняття Закону про права жертв сексуального насильства під час збройної агресії проти Хорватії у Вітчизняній війні, а також нормативні рішення щодо визнання прав жертв сексуального насильства в рамках цього Закону.

Українська делегація висловила задоволення корисним обміном досвідом щодо нормативного вирішення предметного питання, враховуючи, що сторони планують розвинути потенціал для надання підтримки жертвам сексуального насильства у війні, шляхом створення ефективної системи попередження та реагування на сексуальне насильство на регіональному рівні, а також на основі розвитку правової бази реагування на сексуальне насильство під час війни в Україні.

ВДЯЧНІСТЬ ІНСТИТУЦІЯМ БОСНІЇ І ГЕРЦЕГОВИНИ ЗА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Посол України в Боснії та Герцеговині - Василь Кирилич, звернув увагу на те, що коли російський агресор не досягає бажаних військових цілей, то найчастіше вдається до знищення цивільної інфраструктури та мирного населення.

24-го травня 2023 року, член Президії Боснії і Герцеговини - Желько Комшич прийняв Посла України в Боснії і Герцеговині - Василя Кирилича, який висловив вдячність від імені України за підтримку, яку надають інституції Боснії і Герцеговини, особливо наголосивши на сприяттві в обороні української країни.

У нинішньому перебігу російської агресії посол Кирилич вказав на той факт, що коли російський агресор не досягає бажаних військових цілей, то найчастіше вдається до знищення цивільної інфраструктури та цивільного населення, залишаючи за собою повне спустошення. „Важливо, щоб такі жорстокі російські злочини переслідувалися у відповідному міжнародному трибуналі,“ - повідомили в кабінеті Комшича.

Зі свого боку Комшич підтвердив підтримку України в її боротьбі з російською агресією, яка проявляється через участь представників Боснії та Герцеговини в різних міжнародних інституціях. Він також вказав на одну з ключових відмінностей у зв'язку з агресією, яку пережила Боснія і Герцеговина, і яка стосується того факту, „що на той час наша країна не мала такої підтримки з боку міжнародного співтовариства, і деякий час була залишена повністю захищати себе сама від значно переважаючого агресора“.

Співрозмовники погодилися, що підтримуючи українську боротьбу з російською агресією, фактично ведеться боротьба за міжнародний порядок і систему цінностей, в якій захист основоположних принципів міжнародного права не має альтернативи.

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «УКРАЇНСЬКІ ВИМУШЕНІ МІГРАНТИ: ІНТЕГРАЦІЯ, ІДЕНТИЧНІСТЬ, ПОВЕРНЕННЯ»

25-го травня 2023 року в головному корпусі Національного університету «Львівська політехніка» Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою провів Міжнародну науково-практичну конференцію «Українські вимушені мігранти: інтеграція, ідентичність, повернення» у межах започаткованої однойменної дискусійної платформи. До участі в конференції зареєструвалося 222 учасники з України та інших 24 держав.

Відкрила подію директорка МІОКу - Ірина Ключковська, яка наголосила на актуальності і практичній спрямованості проекту. Це полягатиме в напрацюванні серії пропозицій для української влади щодо викликів і проблем, пов'язаних із вимушеною міграцією наших громадян від початку повномасштабного вторгнення росії. Реалізації такої мети сприятиме потужний науковий потенціал зареєстрованих учасників із 24 держав світу.

Виступив із вітальним словом перший проректор Львівської політехніки Олег Матвійків, який зазначив, що завдяки ініціативі МІОКу створена платформа для спілкування авторитетних фахівців, думка яких важлива для розуміння сучасних міграційних процесів, а Університет надалі залишатиметься місцем провідних наукових обговорень та інноваційних рішень.

Модерувала конференцію заступниця директора МІОКу - Оксана П'ятковська.

У своєму виступі ключова промовиця Елла Лібанова, академікня НАН України, директорка Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. Птухи НАН України, наголосила на тому, що депопуляція для України є

неминучим, але не катастрофічним явищем, оскільки залежить від компетентності міграційної політики держави. І тому завдяки зміні міграційних потоків можна врегулювати демографічну ситуацію. Також професорка висвітлила особливості потенційного масштабу повернення українців додому, зосередившись на таких чинниках, як-от: тривалість ведення бойових дій на території України, гарантії безпеки, рівень інтеграції вимушених мігрантів до суспільств, що приймають, питання місця возз'єднання сім'ї. Пані Лібанова дала досить позитивну оцінку стосовно ступеня повернення громадян. На її думку, він значно вищий, ніж після Балканських війн. Цей прогноз ґрунтується на факторах міцної української національної ідентичності та згуртованості. Завершуючи свій виступ, вчена зауважила, що в післявоєнний період першочерговим завданням стане уникнення поділу суспільства на предмет залученості кожного громадянина до перемоги та оновлення стратегії територіального розвитку держави.

У межах панельної дискусії ключовий спікер Євген Чолій, схвально оцінив ініціативу МІОКу щодо створення дискусійної платформи та організації цього заходу. Він наголосив на проблемі примусового вивезення дітей з України та важливості виділення такої юридичної категорії. Також він висловив певність у тому, що задля перемоги над «руським міром», треба спільно координувати свої зусилля. Це справа всього світового українства, де діаспорі відведена важлива роль «голосу» у країнах Західної цивілізації.

Ключова промовиця Людмила Филипович, професорка Національного університету «Києво-Могиланська Академія», сфокусувалася на духовних загрозах і викликах, що виникають перед вимушеними мігрантами. Особливим питанням, як уважає науковиця, стає проблема Православної Церкви України за кордоном, оскільки неможливість створення українських православних організацій у країнах, що приймають, зумовлює появу дезінформації, яку поширює агресор. Отже, пані Филипович переконана, що проблема духовної опіки для церковно-парафіяльного життя мігрантів є виміром національної безпеки.

Інший ключовий промовець Богдан Райчинець, Президент Європейського Конгресу Українців, - розповів про ситуацію з біженцями у Європі (на прикладі Чехії) і сприйняття з боку європейців їхнього образу переселенця-втікача. Крім того, він виокремив проблеми, з якими найчастіше стикаються вимушені мігранти – освіти та інтеграції в суспільство, що приймає. Не менш вагомим, на думку пана Райчинця, є питання молоді, дітей і підлітків – їхньої комплексної адаптації до нових умов.

До дискусії приєдналися й інші учасники конференції. Юлія Дзябло, Уляна Воробець, Надія Кісс, Оксана Олійник. Свої запитання до дискусійних учасників конференції ставили як дистанційно, так і безпосередньо у залі Захарівича. Активну участь узяли Діана Волинець, Ірина Тимечко, Оксана Винницька-Юсипович, Ірина Софінська, Уляна Садова, та Олеся Дацко.

Наприкінці заходу відбулося голосування за обрання трьох головних тем, що, на думку учасників, є найактуальнішими для подальшої роботи в межах дискусійної платформи. Аудиторія надала перевагу таким темам: «Українська освіта за кордоном», «Українська молодь за кордоном та проблеми збереження її ідентичності» і «Політика повернення та реінтеграції».

У підсумку директорка МІОКу Ірина Ключковська висловила слова подяки учасникам та тим, хто надіслав матеріали до збірника тез. «Забезпечення сталого розвитку України є завданням для кожного з нас. Світове українство сьогодні єдине. Проблематика, озвучена під час події, архіважлива, а тому дискусійна платформа стане ефективним інструментом для комплексного осмислення проблем українських вимушених мігрантів» – результувала вона.

У СТОЛИЦІ НІМЕЧЧИНИ 27-28-го ТРАВНЯ ВІДБУВСЯ XIV З'їзд ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ

У Берліні, столиці Німеччини 27-28-го травня відбувся XIV З'їзд Європейського конгресу українців (ЄКУ), в якому взяли участь 50 представників українських громад Європи та гості організації.

Під час засідання голова ЄКУ - Богдан Райчинець представив звіт за 2019-2023 рр., було проаналізовано роботу організацій-членів, а також обговорено план дій ЄКУ на 2023-2024 рр. Було також проаналізовано виклики, з якими стикаються українські організації в Європі в цілому, зокрема ті, що стосуються: освіти рідною мовою, міграції в контексті широкомасштабної агресивної війни Росії проти України, економічних, соціальних, культурних та релігійних питань, співпраці з державними установами, посольствами та європейськими інституціями.

Під час нарад підкреслено інтерес громад підсилювати мережування організацій в Європі, а також зміцнювати координацію їх діяльності на міжнародному рівні для протидії російським впливам. Обговорено розвиток дій робочих груп ЄКУ (дипломатичної, громадської, гуманітарної, інформаційної) і регіональних платформ організації.

Під час з'їзду представили свою діяльність молоді організації, зокрема з Німеччини, Чехії, Польщі, Молдови, Чорногорії, Північної Македонії та Грузії.

ЄКУ, незважаючи на прояви стриманості на момент відновлення його діяльності, довів свою ефективність, а найкращим доказом цього є переповнена зала з представниками понад 20 країн, Світового Конгресу Українців та Посольства України в Берліні.

Цьогорічний з'їзд ЄКУ був присвячений діяльності організації в умовах повномасштабного вторгнення. На заході обрано нове керівництво ЄКУ – зокрема, головою ЄКУ переобрано Богдана Райчинця, та визначено стратегічні напрямки роботи для всіх організацій-членів, серед яких – протидія російським впливам на міжнародному рівні.

Зауважується, що ЄКУ у співпраці з партнерами з Українського центру безпеки та співпраці відкриє представництво в Україні та підсилить роботу офісу в Брюсселі.

“Якщо нам не вдасться зупинити Росію не лише в Україні, але і на Заході – нова велика війна неминуча. Тож ми продовжуємо глобальну боротьбу з росією у союзі з нашими партнерами – Європейським конгресом українців та його організаціями-членами”, – наголосив голова УЦБС Сергій Кузан.

ЄКУ висловив подяку Посольству України в Німеччині й українським організаціям Німеччини. Захід відбувся із підтримкою організації ICMFD.

ЩОРІЧНИЙ ФОРУМ GLOBSEC У БРАТИСЛАВІ

З 29 по 31 травня 2023-го року відбувся щорічний Братиславський форум GLOBSEC, на якому зафіксували присутність рекордної кількості регіональних і міжнародних політиків, а також відомих лідерів громадської думки. Зустріч об'єднала 1200 лідерів з понад 60 країн, у тому числі 11 глав держав і урядів з Центральної та Східної Європи (ЦСЕ) та інших країн.

Порядок денний Форуму GLOBSEC 2023 запрошує лідерів із регіону ЦСЕ та інших країн розглянути поточні потреби, пов'язані з питаннями геополітичної співпраці та безпеки, одночасно закладаючи основи для більш сталого та стійкого світу. Він також зосереджується над вирішенням поточних проблем, одночасно зміцнюючи державно-приватну співпрацю у взаємопов'язаних питаннях енергетики, інновацій, інфраструктури та охорони здоров'я. Повний порядок денний висвітлений тут.

Братиславський форум GLOBSEC – це міжнародна стратегічна конференція ЦСЕ. За 18 років свого існування Форум зарекомендував себе як найавторитетніша платформа в усьому регіоні ЦСЕ. Цього року його організували за сприяння урядів Чехії та Австрії.

Коли лідери збираються в Братиславі, Словаччина, щоб обговорити, як подолати глобальну нестабільність, ця подія не обходиться без промови президентки країни проведення - Словаччини. Так, Зузана Чапутова виступає зі спеціальною промовою на відкритті Форуму GLOBSEC 2023, заявивши, що солідарність і єдність покращили позицію Словаччини - серед членів ЄС і НАТО. Вона також пообіцяла, що Словаччина подбає про те, щоб на окупованих територіях (як-от Ягідне) ті, хто вчиняв злочини проти українців, понесли відповідальність.

У своїй промові вона також сказала, що Словаччина повинна забезпечити виконання існуючих законів і бути готовою посилити їх, якщо це необхідно, щоб запобігти поширенню брехні та пропаганди.

Прем'єр-міністр Андрей Пленкович взяв участь у форумі GLOBSEC 2023 у панельній дискусії під назвою «Фронти демократії: глобальні наслідки війни» разом із прем'єр-міністром Словаччини Людовітом Одором.

Говорячи про російську агресію проти України та її наслідки для світової економіки, особливо в контексті енергетичної та продовольчої кризи та інфляційного тиску, прем'єр-міністр Пленкович виділив кілька ключових аспектів. „Під керівництвом президента В. Зеленського та українського уряду, в проведенні героїчної боротьби української армії та народу, - сказав прем'єр-міністр Пленкович, - вкрай важливо підтримувати політичну єдність Заходу з точки зору політичної підтримки, а також фінансової, економічної

та військової підтримки, щоб українці могли врешті-решт виграти війну. Водночас необхідно запобігти переливу негативних наслідків російської агресії проти України на спосіб життя та соціально-економічний рівень європейських громадян”.

«Тож єдність Заходу і західних країн у підтримці України дійсно сильна, і я думаю, що так буде й надалі», – сказав Прем’єр-міністр Хорватії.

Він зазначив, що „йдеться не лише про міцні відносини між українським народом та українською державою, а й про дотримання фундаментальних цінностей міжнародного права та принципів, на яких ґрунтується міжнародний порядок, а саме поваги до територіальної цілісності України, а також засудження Росії як агресора та послання солідарності з Україною як жертвою,“ - сказав Пленкович.

У своїй промові на цьогорічному форумі Globsec Президент Європейської Комісії - Урсула Гертруд фон дер Ляєн висвітлила та підкреслила деякі важливі факти, пов’язані з війною в Україні. Нижче наведено кілька помітних витягів з її виступу, які стосуються України та війни в Україні.

„Війна проти України – вирішальний момент для Європи. І ми маємо його зустріти. Звичайно, це очевидний напад на принципи Статуту ООН. Принципи, які ми спільно прийняли. Але це також війна проти наших цінностей і війна проти ідеї єдиної та вільної Європи. Вперше в нашій історії країна піддається нападу через її бажання бути частиною європейської сім’ї. Суверенне рішення України – і чітко виражена воля її народу – прийняти цінності нашого Союзу. І водночас вони борються за нашу свободу та наші цінності. Демократія і верховенство права, свобода слова і свобода визначати свою долю. Це те, за що бореться Україна – і це те, що президент Путін намагається задушити. Президент Путін намагається зруйнувати справу миру, яку ми разом будували після закінчення Другої світової війни та згодом падіння залізної завіси. І це, пані та панове, походження цієї війни. Тут, на форумі Globsec, наскільки я розумію, ви обговорюєте причини цієї війни.

Отже, дозвольте мені бути ясною. Росія почала цю неспровоковану і невинуватну війну. Вона безпричинно напала на Україну, щоб стерти країну з карти світу. Росія відмовляється визнавати Україну незалежною державою. Але воля України до боротьби та свободи вразила світ. Вони із залізною впевненістю знають, кому вони належать. Український народ роками був архітектором руху України до Європейського Союзу і неодноразово доводив свою мужність і рішучість. Ми ніколи не зрівняємося з жертвністю та мужністю українського народу. Але ми можемо і повинні твердо стояти за них.

По-друге, є багато дискусій щодо мирних планів і припинення вогню. Перш за все, має бути принцип: нічого про Україну без України. Разом з Україною ми хочемо справедливого миру, який не винагородить агресора. Але хто підтримує принципи Статуту ООН і право українського народу бути господарем свого майбутнього. Президент В. Зеленський дуже чітко говорить про це. Припинення вогню, яке призведе до замороженого конфлікту, не принесе тривалого миру. Зрештою, припинення вогню діяло після 2014 року, і ми знаємо, що сталося з цією угодою в лютому минулого року, коли Росія вторглася. Припинення вогню за своєю суттю було б нестабільним і дестабілізувало б регіон

уздовж лінії зіткнення. Інвестувати чи відбудувати ніхто не буде, і конфлікт може спалахнути знову будь-якої миті. Ні Справедливий мир має призвести до виведення російських сил і засобів з території України. Президент Зеленський представив формулу миру, яку ми щиро підтримуємо. Кожен із 10 його пунктів базується на Статуті ООН або резолюціях ООН. І він закликав країни по всьому світу приєднатися і розвивати формулу миру. Щоб порядок, заснований на правилах, був нашою відправною точкою для миру.

Справедливий мир для України також має бути постійним. І для того, щоб в Україні був міцний мир, його необхідно зміцнювати двома ключовими шляхами: перший – це забезпечення довгострокової безпеки України. Я вітаю поточні дискусії щодо того, як гарантувати безпеку Україні. Є різні моделі та історичні приклади, які можна використовувати. Сукупність таких заповнень від країн-однорідців може запропонувати те, що дехто називає «стримуванням через заперечення». Іншими словами, забезпечення України військовою технікою для її подальшого зміцнення на випадок нападів Росії в майбутньому.

Важливо, щоб було зрозуміло в кінці. Зрозуміло, що українські друзі в довгостроковій перспективі будуть поруч для безпеки України. Така домовленість із гарантіями безпеки має супроводжуватися ширшими рамками українських демократичних реформ. І тут найважливішу роль відіграватиме шлях України до нашого Союзу. Хоча всі знали, що ми вирушаємо на шлях, повний викликів, ми надали Україні статус кандидата. І це справедливо. Тепер ми маємо бути з ними на кожному кроці. Справа в тому, що навіть коли вони борються за своє виживання, українці впроваджують ключові реформи для зміцнення своєї демократії. Україна продовжує просуватися до нашого Союзу, незважаючи ні на що. І ми продовжуватимемо робити свій внесок, щоб наблизити Україну до справедливого та міцного миру набагато швидше”.

ВІДЕНЬ: ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ ЕПИСКОПИ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ ВІДЗНАЧИЛИ 250-РІЧЧЯ ВІДЕНСЬКОГО СИНОДУ

Від 30 травня по 1 червня 2023 року відбувся поминальний мітинг на т.в.о. Віденський синод, скликаний у Відні в 1773 році імператрицею і королевою Марією Терезією, на якому зібралися католицькі єпископи візантійського чи грецького обряду з території тодішнього Угорсько-Хорватського королівства і на якому були прийняті важливі вказівки для виживання і життя греко-католицьких Церков середньо-східної Європи. Одним із найвпливовіших єпископів на синоді був хорватський греко-католицький єпископ Божичкович (1719-1785), який користувався великою довірою імператорського палацу та Апостольського Престолу в Римі.

На триденній зустрічі, що відбулася в Архиепископському палаці у Відні і яку відкрив привітанням Архиепископ Відня і кардинал Крістоф Шенборн, брав участь з Хорватії Крешівський владика Мілан Стіпіч, наступник єпископа Божичковича, та греко-католицькі єпископи з Мукачеве (Україна), Кошиць, Братислава, Пряшів (Словаччина), Хайдудорог і Мішкольц (Угорщина), Орадя (Румунія), Руський Крстур (Сербія) та Скоп’є (Північна Македонія).

В організації зустрічі взяли участь Віденська архієпархія та її Генеральний вікаріат для греко-католиків на чолі з отцем Юрієм Коласою, Міжнародний богословський інститут (ІТІ) з Трумау та Духовний центр «Oriente-Occidente» з Кошиць Богословського факультету в Трнаві.

Зустріч модерував єпископ Кирило Василь DI, єпископ Кошицький, а також були представлені численні науковці та професори, включно з о. д-ром Робертом Рапленичем, уродженцем Крижевської єпархії, професором Collegium Orientale в Айхштетті, який представив життя та праця хорватського єпископа Базилі Божичковича.

На зібранні обговорювали перебіг Синоду з 1773 року, його учасників, обставини, в яких тоді перебували греко-католицькі Церкви на території Габсбурзької Монархії, правові, звичаєві, літургійні та соціальні наслідки того Синоду в наступні роки. На території тодішнього Угорсько-Хорватського королівства під Габсбургами існували Церкви та громади візантійського обряду, які в різні часи входили до т.зв. унії з Римом, тобто відновлене церковне співроччя з Католицькою Церквою при збереженні її правової, духовної та літургійної самобутності та незалежності. Ними були: Церква, що виникла з Марчанської унії 1611 року в Хорватії, потім Русинська Церква, створена унією в Ужгороді 1646 року на території Закарпатської області, з якої виникла Мукачівська єпархія, а пізніше єпархії в Словаччині та

Угорщині, а Церква в Трансільванії (Румунія) створена унією 1698 року. Від цих уній і церков походять сьогодні Крижевська єпархія в Хорватії, Мукачівська єпархія в Україні та Русинська митрополія в Пітсбурзі, потім греко-католицькі Церкви Словаччини, Чехії, Угорщини та Румунії з їхніми єпархіями, і новіші греко-католицькі єпархії: св. Миколая – Руський Крстур у Сербії та єпархія в Македонії. Одна частина цих церков успадковує літургійну та музичну традицію давньої Мукачівської єпархії, відомою як «русинська рецензія», тоді як інші церкви мають власні традиції та варіанти візантійського обряду, як у випадку Крижевацької єпархії, яка була заснована після цього Синоду, 1777 року, але який успадковує давнішу традицію Марчанської дієцезії з 17 століття, як зазначив на зібранні Мілан Стіпіч владика Крижевської єпархії. Румунська греко-католицька Церква також має свої мовні, обрядові та музичні традиції. На Віденському синоді була створена назва «греко-католики» для всіх католиків візантійського (тобто грецького чи константинопольського) обряду на території Габсбурзької монархії. Оскільки кожна з цих спільнот була створена в особливих і аж ніяк не легких історичних обставинах на прикордонних територіях з Османською імперією та православними Церквами.

Віденський палац разом зі Святим Престолом із цим Синодом прагнули юридично та організаційно врегулювати життя тих Церков, які перебували у складних обставинах через неприйняття їх існування з боку православних Церков, з якими вони межували, але також мали спільну обрядову спадщину, а також через претензії латинських єпископів, які на початку не знаходилися, як приймати на своїх територіях нові католицькі громади іншого обряду.

Так, під час синоду в палацовій капелі в Гофбурзі Андрій Бачинський (1732-1809) був висвячений на єпископа Мукачівського, і під час синоду було зроблено численні висновки щодо літургійних та дисциплінарних питань. Подальше життя цих Церков призвело до численних

позитивних культурних зрушень і поступу в країнах, де ці Церкви діяли, а отже, таеож Хорватський Інститут св. Барбари, де навчалося близько 900 студентів, багато з яких згодом брали участь у літературному, культурному та політичному відродженні хорватської нації.

Подібне було і з іншими греко-католиками Закарпатської області, Словаччини, Угорщини та Румунії. Таким чином Греко-Католицькі Церкви зробили великий і цінний внесок у культурний розвиток своїх народів і країн.

Зібраних греко-католицьких єпископів та доповідачів на самому початку зустрічі привітали Віденський Архієпископ Кардинал Крістоф Шенборн, який також є Ординарієм для Греко-Католиків в Австрії, та Апостольський Нунцій в Австрії Архієпископ Педро Лопес Кінтана.

Серед іншого, кардинал Шенборн сказав, що після 250 років довгої історії, сповненої радості, але також великих труднощів і страждань під час комуністичних переслідувань, Греко-католицька Церква воскресла і сьогодні стоїть перед новими викликами. Шенборн також вказав на різноманітність греко-католицьких Церков не лише через їхній мовний та культурний контекст. Навіть для східних католицьких Церков постає питання, як примирити єдність Церкви з різноманітністю нашої історії, культур і традицій. Другий Ватиканський Собор чітко заявив, що Церква може мати справу з цією різноманітністю, наголосив кардинал Крістоф. Кардинал сказав, що інтерес імператриці Марії Терезії полягав у об'єднанні східних Церков в одну спільноту, яку він назвав «благодаттю імперії Габсбургів». Ця імперія розвалилася, в тому числі, через націоналістичну ідеологію 19 століття. Кардинал сказав, що з великою радістю та вдячністю дивиться на стійкість і різноманітність цієї спільноти. «Різноманітність східних католицьких Церков не повинна бути гарантована латинізацією», – сказав кардинал Шенборн, але, навпаки, різноманітність літургійних і душпастирських традицій є важливою ознакою життєздатності.

Першого дня, у вівторок, 30 травня, на самому початку зустрічі в імператорській каплиці палацу Хофбург було відслужено Акафіст до Пресвятої Богородиці, який очолив Мукачівський Апостольський Адміністратор єпископ Ніл Луцак, а всі присутні єпископи взяли участь у молитві.

У п'ятницю, 31 травня, у соборі св. Степана у Відні відбулася урочиста Архирейська Літургія, яку очолив Архієпископ Кирило Василь DI з Кошиць у співслужінні всіх присутніх єпископів і численних священиків. На літургії проповідував кардинал Шенборн. Літургію співав старослов'янською мовою хор кафедрального собору з Кошиць, а також молилися німецькою, англійською, італійською, грецькою та угорською мовами. Дияконське служіння звершив диякон Крижовацької дієцезії отець Лівіо Маріян.

У заключний день, у четвер, 1 червня, відбулася спільна Архирейська Літургія у греко-католицькій церкві св. Варвари у Відні очолив архієпископ Гайдудорог-Дебреценського монс. Фюллоп Кочіш, митрополит Угорської греко-католицької Церкви, а літургію угорською, англійською та старослов'янською мовами співали студенти богословського інституту з Трумау. Наприкінці зустрічі присутні єпископи провели спільний круглий стіл та надіслали спільного вітального листа до Святішого Отця в Рим.

ВІСТАВКА ФОТОГРАФІЇ СОФІЇ МАСЛИК - «АНТИУТОПІЯ ЛІНІЇ»

Відкриття виставки Софії Маслик відбулося у п'ятницю, 5 травня 2023 року, в Культурному центрі Національного університету «Сесвете».

Молода українка, яка тимчасово проживає в Сесвете, Софія Маслик, студентка італістики в Загребі, яка також займається художньою фотографією, виставила свої роботи в галереї Oblok. Назва виставки «Антиутопія лінії» свідчить про проблематизацію автором добра і позитиву, навіть якщо це були звичайні плоскі контури предмета.

Саме так про виставку сказала Таяна Врховец Шкаламера, професорка Академії образотворчого мистецтва в Загребі. «Якщо утопія — це уявне місце, де все добре, позитивно, ідеально, то антиутопія — це протилежність того, що ми могли б ототожнити з нинішнім світом, у якому ми живемо, і особливо з Софією як громадянкою України, та місцем на землі, де вона зараз працює з відомих причин, немає багато позитивних новин, вона сильно це переживає, що в кінцевому підсумку відображається в її роботах і знаходиться у фокусі її об'єктива», – сказала пані Врховец Шкаламера.

Від імені господарів виставки, Центру культури Національного університету Сесвете, присутніх на відкритті привітала експертний співробітник Центру, академічний художник - Роберта Тополовець Пулко, а відкрила виставку сама авторка. Тополовець Пулко зазначила, що ця виставка була створена в рамках фестивалю Sesvet Youth Uplifts Culture Festival (SMUK), і настала черга такої авторки як Софія Маслик бути включеною у виставковий сегмент фестивалю.

На виставці були присутні дружина Посла України в Республіці Хорватія - Ніна Кирилич, президент Українського культурно-просвітнього товариства «Кобзар» із Загреба Славко Бурда та Етна Нікіч і Наталія Павічич.

Додамо, що Софія є дочкою Тетяни Маслик, художниці, яка минулого року мала виставку своїх картин у галереї Національного університету Сесвете і, за її словами, наразі готується до нової.

„Ця подія також показала, наскільки добре вписалися в наше суспільство українці, які випадково приїхали до нашої країни, чому неабияк сприяв схожий на слов'янський мовний менталітет, а також підтримка представників української національної меншини в Республіці Хорватії, які протягом тривалого часу, а деякі живуть у Хорватії все своє життя, і працюють над збереженням українського культурної спадщини.

Мати і донька Маслик своєю діяльністю на мистецькому полі вже чимало зробили для культурного сегменту нашого суспільства, особливо в Сесветах, де вони мешкають зараз, так що багато співгромадян уже вважають їх нашими».

ПОКАЗОВИЙ УСПІШНИЙ ВИСТУП УКРАЇНКИ - ВІКТОРІЇ КУЛИКОВСЬКОЇ НА ПРОФЕСОРСЬКОМУ КОНЦЕРТІ В МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ ЗЛАТКА ГРГОШЕВИЧА В СЕСВЕТАХ

Центр культури Національного університету Сесвете вже 36-й рік поспіль організовує Дні культури Сесвете.

В організації Центру культури Національного університету «Сесвете» з понеділка, 22 травня до неділі, 11 червня 2023-го року відбудеться традиційний культурний захід Сесветські дні культури.

«Ми підготували двадцять днів насиченої культурно-розважальної програми для дітей, молоді та дорослих: концерти, виставки, театральні вистави для дітей та дорослих, кінопокази, танцювальні вистави та мистецькі майстер-класи, і я запрошую наших шановних співгромадян приєднатися нас», - виголосила лідерка CZK Аїда Відович Криланович.

Сесветські дні культури проводяться після Універсіади в Загребі в 1987 році, тобто вже 36-й рік поспіль.

У понеділок, 22 травня 2023 року, в залі Національного університету «Сесвете» розпочалися Дні культури Сесвете. У перший день цього традиційного заходу відбувся концерт професора Школи музики Златка Гргошевича. Ми почули 7 музичних номерів:

1. Д. Пеячевич: Соната, 2 ст., Скерцо у виконанні Ловро Ковачевича, професор, віолончелі та Валентини Кезерич, професор, фортепіано
2. М. Дюплессі: Кавалькада у виконанні Вікторії Куликовської, маг. муз. гітара.
3. Cartola: AS rosas nao falam і G. Tavares/N.Faria: Chico borogo no samba у виконанні Ловро Ковачевича, проф., віолончелі, Антуна Івековича, маг. музика, гітара
4. D.Aguado: Рондо № 3 з Tres Rondo Brillante Op.2 у виконанні Александри Надж, професора, гітара
5. В.Карлаш: Фантазія для гітари та фортепіано у виконанні Вікторії Куликовської, магістра музики, гітара та Марини Міятович, професора, ментор, фортепіано
6. Ф. Таррега: Capricho arabe та А. Барріос Вальсер ор. 8. № 4 у виконанні Антуна Івековича, маг. муз., гітара
7. F.Novosel: Mista Dance і Т. Hojsak Bow vs. Plectrum у виконанні Філіпа Новосела, проф., та Тихомира Гойсака, проф., контрабас.

Підри́в дамби Каховської ГЕС — техногенний та екологічний тероризм, найбільша техногенна катастрофа в Європі за останні десятиліття, черговий прояв геноциду Росії проти українців. Це є відповіддю Кремля країнам, які закликають до мирних перемовин із РФ.

Через зниження рівня води в Каховському водосховищі може виникнути небезпека інциденту на іншому об'єкті критичної інфраструктури, який окупувала Росія — Запорізькій АЕС.

Закликаємо міжнародну спільноту рішуче засудити російський теракт на Каховській ГЕС.

Техногенний злочин РФ підтверджує високу актуальність Формули миру Президента України Володимира Зеленського. Закликаємо міжнародних партнерів якнайшвидше приєднатися до її втілення, зокрема пунктів щодо протидії екоциду, ядерної та енергетичної безпеки.

Росія матиме відшкодувати всі наслідки свого злочину: як для людей, так і для інфраструктури та навколишнього середовища.

Звертаємося також до країн Групи Великої Сімки та ЄС, які мусять невідкладно розглянути накладення на РФ нових далекосяжних санкцій, зокрема на російську ракетну індустрію та атомну галузь.

За підсумками засідання РНБО, зранку 6 червня, був погоджений запропонований міністром закордонних справ Дмитром Кулебою перелік дій МЗС України в контексті реагування, який, зокрема, включає скликання Україною термінового засідання Ради Безпеки ООН та винесення питання російського теракту на засідання Ради керуючих МАГАТЕ, а також задіяння Механізму цивільного захисту Європейського Союзу.

ЗАЯВА МЗС УКРАЇНИ ЩОДО ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ РОСІЇ НА КАХОВСЬКІЙ ГЕС

У ніч на 6 червня 2023-го року, Російська Федерація підірвала дамбу Каховської гідроелектростанції, яка розташована поблизу м. Нова Каховка на тимчасово окупованій території Херсонської області.

Під загрозою затоплення опинилися десятки тисяч населених пунктів по обидві сторони Дніпра.

Підрозділи Національної поліції та ДСНС Херсонської області вживають термінових заходів задля евакуації цивільного населення із потенційних зон затоплення. Триває оповіщення мешканців тимчасово окупованого лівобережжя Херсонщини.

Розглядаємо підри́в дамби Каховської ГЕС з боку РФ як терористичний акт проти української критичної інфраструктури, який має на меті завдати максимально велику кількість жертв та руйнувань. Теракт на Каховській ГЕС раніше жваво обговорювався на рівні окупаційних сил в Херсонській області та пропагандистів на російському телебаченні, що свідчить про його попереднє планування.

УКРАЇНЦІ ХОРВАТІЇ В ЗАГРЕБІ

7-го червня 2023 року, українці Хорватії в Загребі привернули увагу громадськості до жорстокої російської агресії проти України.

Акція розпочалася біля Кам'яних воріт у Загребі, де запалили свічки в пам'ять про жертв російської агресії. Від Кам'яних воріт учасники попрямували до посольства цієї терористичної держави з проханням «збратися геть з України».

6-го червня 2023 року Росія підірвала Каховську ГЕС, спричинивши техногенну катастрофу та затопивши десятки населених пунктів та спричинивши екоцид. Подібну тактику застосовував великосербський агресор, замінувавши дамбу Перуцької ГЕС. Організатор цього військового злочину був засуджений до довічного ув'язнення. Подібна доля чекає і російських терористів.

Сьогодні ввечері в Загребі при свічках українська громада попередила про жорстокість російської агресії проти України та про один із наймасштабніших терактів Росії – підри́в дамби на Дніпрі.

Запаливши свічки біля Кам'яних воріт, українці, які проживають у Загребі, попрямували до будівлі посольства Росії.

ПОСАДОВЦІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ВІДВІДАЛИ ПАРЛАМЕНТ ХОРВАТІЇ З ОЗНАЙОМЧИМ ВІЗИТОМ

У Загребі 15-го червня 2023 року, делегація урядовців Верховної Ради України відвідала парламент Хорватії з чотириденним візитом. Навчальний візит було організовано у зв'язку з підписанням Меморандуму про співпрацю між Хорватським парламентом та Верховною Радою України.

Під час перебування у парламенті Хорватії посадовці Верховної Ради зустрілися з секретарем парламенту Хорватії - Давором Орловичем, заступником секретаря та секретарем сесії парламенту - Крістіною Задро-Омрчен, а також з представниками експертних служб хорватського парламенту та парламентськими робочими органами, які передали українській делегації цінний досвід із законотворчого процесу та процесу вступу до Європейського Союзу.

Вони використали своє перебування для зустрічі з президентом Комітету з європейських справ - Домагоєм Хайдуковичем, який кілька разів відвідував Верховну Раду. У розмові з українською делегацією Хайдукович наголосив на важливості європейського проекту та необхідності розширення Європейського Союзу на всі країни, які хочуть бути частиною найрозвиненіших країн Європи.

„Хорватія - дружня для України країна, ми неодноразово це доводили, особливо торік, організувавши перший парламентський саміт Кримської платформи. Я надзвичайно радий, що Україна отримала статус країни-кандидата, тому що Євросоюз не має альтернативи. Я також хочу вам сказати, що ми у вашому розпорядженні для передачі знань у переговорах, і я радий, що ви є гостями хорватського парламенту. Я також запрошую ваших представників відвідати нас на двосторонній зустрічі до кінця цього року,“ – сказав Хайдукович. Він додатково пояснив, як Комітет з європейських справ, або тодішній Комітет з питань європейської інтеграції, функціонував до вступу Хорватії в Європейський Союз, і як він продовжує функціонувати вже безпосередньо, після членства в Союзі.

Під час переговорів офіційні особи виявили особливий інтерес до ролі представників в організаційному процесі роботи парламенту під час переговорів з Європейським Союзом та до того, які зміни відбулися в хорватському парламенті після відкриття переговорів.

У п'ятницю вони зустрілися з головою Комітету хорватів за межами Республіки Хорватія та головою Міжпарламентської групи дружби Хорватія-Україна - Здравко Бушич, яка наголосила на політичній, фінансовій, гуманітарній та військовій підтримці Хорватією України в її справедливій боротьбі, згадавши при цьому візит в Україну з нагоди

відзначення річниці початку російської агресії проти України. Вона також наголосила на великому розумінні та співчутті хорватського народу до української боротьби, наголосивши, що сама Хорватія пройшла подібний шлях та висловила жаль усім жертвам агресії.

Здрвака Бушич підкреслила, що, незважаючи на страждання війни, Хорватія досягла своєї мети, ставши членом альянсу НАТО та Європейського Союзу, і висловила рішучу підтримку Україні на її європейському шляху. „Парламент Хорватії відкритий для будь-якої допомоги Верховній Раді, і наш досвід у переговорах про вступ до Європейського Союзу є надзвичайно значним,“ – підсумувала пані Бушич.

Під час зустрічі з депутаткою Здравою Бушич, учасники навчального візиту відзначили, що навчальний візит виправдав їхні очікування та під час нього вони отримали цінні знання, які зможуть застосувати у своїй майбутній роботі. Вони подякували парламенту Хорватії за гостинність і підтримку.

Присвяти

Не сказане про мертві кораблі і Талаласву оселю серед червоних троянд

Миколі Вінграновському, замість вітання

Так багато хотів тобі сказати,
Але зараз немудро бідкатися над тим, що вже минуло.
Великий наш брате, смерть забрала срібло-злато,
Мрії і сни у кращій світ.
Дехто твердить, що там - аризота,
Інші - старт у новий політ.

Все залишилося коло Льониної калини,
Біля Дніпра і мертвих кораблів,
У саду земному на піщаній землі України.
Горизонти ті ж самі і пори року, і довіг-предовгі зими.
Хмари пливуть, вітри руйнують те, що людина збудує,
Хвилі морські поглинають народи,
Біля райських пляжів тепер гоїдаються
Криваві плями - жорстокий плин вічності.

Я б хотів мати твою мрійливість, твою посмішку і риму,
Ритм і блиск, Божий дар слова.
Я б хотів мати твою віру в землю, що нас породила,
Твою гордість і спокій далеких степів, якими Козак походить.
З Хорватії, моєї землі прекрасної, сварливої і ревної, -
Звіддаля, послав вісточку у Рідну нашу,
Обмірковував промови, вірші й прозу, - наче помах рукою,
Ніжно і несучасно, майже сентиментально.
Старію, тому поетизую все це,
А молодим волосся дибом стає на голові.

Я хотів би повідати, як глибоко запали мені в душу наші розмови,
Який скарб оті спогади, і як я водночас сумую з приводу твоєї смерті.
Безмежно вдячний Богу за зустріч з чудесними відомими людьми
У прекрасному краю степів і Карпат,
І Золотих воріт, які спалили буревії воєн.
А Господь їх перетворив у символ і мрію,

Як і степи, над якими вітри віють
Із сивої давнини, таємниче і пристрасно в кожну козацьку душу.
Не все сказано, що залишилося - є на березі Дніпра,
Там і зараз стоїть Талаласва оселя серед червоних троянд
І далі лічить мертві кораблі.

Джуро Відмарович

З хорватської мови переклали Тетяна Дзюба та Джуро Відмарович

**Господь у серці Марії
Примаченко**

**Великій художниці українського
наївного малярства**

Український тайнопис - із п'ятьми та свічад,
Де дрімучі ліси, небеса синьоокі,
Заміловані в ночі, в силуети печальних дівчат,
В загадкові створіння і сфери високі.

О, володарко пензля, тут усе - проминання і тлін,
Суцц тільки надія людська на світанку.
Та життя ще ряхтить, мов потік в заворотах колін,
Доки пензлем своїм Ви золотите соняхи зранку.

Щастя випало Вам, як синиця мала в кулаці,
Тільки щира душа повсякчас багатіла красою.
Розіп'ятий Чорнобиль, поминальні свічки,
манівці -
Привілей виняткових, які решту ведуть за собою.

Тихо плаче Господь, знов незрима сльоза на щоці.
Ви служили йому несучетно, без крику.
Ви носили в своїй незглибимій душі
Муку й риси тонкі прелюбовного світлого луку.

**Український художник і моя
ненька
Юрію Луцкевичу**

Ти помер з малярським начинням за плечима,
На прогулянці по Пуці Озерній, зриваючи незабудки,
Малюючи неповторні українські краєвиди,
З оберемком квітів для тієї, котру назвав своєю долею.

Ти покинув білий світ далеко від Хорватії,
Землі, яку знав і любив,
У якій розквітнув твій талант, -
На березі нашого моря,
У Башці, Омішлю й Црківениці,
У моєму старому батьківському дворі
В рідному селі біля річки,
Що пам'ятає мої босі ноги.

Людей пов'язує спільне минуле
Або, як ще кажуть, історичні зв'язки.
Але повір, не може все вміститися у них -
Іноді достатньо кавоварки.

Плачу з приводу твоєї смерті,
Дорогий мій Юрію,
Відійшов ти у вічність назавжди.
А в слід і моя старенька матір,
Яку з любов'ю ти намалював
Того сонячного дня у дорогій моєму серцю Хорватії.

Вірю, що десь за межами наших помислів,
У якомусь досконалішому світі,
Приязно розмовляєш із моєю матусею -
Вона тобі пече яблучний пиріг,
А ти пензлем малюєш її проникливий погляд.

*Софії Потоцькій,
врода якої вшанована одним із
найдивовижніших
парків у світі*

*Алеї в пахощах троянд-менад,
Стежки розпростуються, наче чарівниці;
На березі у небо задивився мак,
Ранимий, дикий і рум'янолиций.*

*Я залишок років без торгу і жалю
Віддам за ранки з Вами на колінах.
Нічне безсоння шовком перев'ю,
Що небом ткався й серцем заболілим.*

*За Ваші перса, що цвіли, мов зорі,
Ніхто не скаже доки і коли,
Немов корали в нашій теплій морі
цвіли...*

*Тому належиш, хто не знає страху,
Шукає щастя без передчуття,
Доки в блакиті пролітає птаха
життя.*

*Двоє на світанку або
Хорватський вердикт
Івану Драчу, поету і зодчому
незалежної України*

*Народи наші в'яже давнина -
Подібні долі маємо і схожі душі.
У нас, хорватів, як у Вас бува
«на мертвих вербах розцвітають ружі».*

*Комусь виводить Кліо огиря у срібній збруї,
А іншого - в дугу згина й поглумом труїть.
Блазнює, забавляється стара людським
терпінням,
Та є у нації кора, і є коріння.*

*А щастю б розлитись - в нас море й
вершини,
Лани зеленіють, не вигибла слава.
У тебе в дворі зашарілась калина.
У мене - пронизує серце агава.*

*Вранішні роси омиють ще крила,
Збудять надію п'янким передзвоном.
Пізня весна, знов чомусь забарилась...
Як прагнеться висі, мов очі льону.*

**З хорватської мови переклали Тетяна
Дзюба та Джуро Відмарович**

ДЖУРО ВІДМАРОВИЧ, ХОРВАТСЬКИЙ ДИПЛОМАТ, ПЕРЕКЛАДАЧ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

Джуро Відмарович (хорв. Đuro Vidmarović) народився 1-го квітня 1947 року в с. Піленце, округ Липовляни, Хорватія; хорватський дипломат, перекладач і громадський діяч. У 1970 закінчив Загребський університет. Вчителював, вивчав історію та літературу хорватських національних меншин у сусідніх країнах. 1990-1995 рр. - народний депутат у Саборі (парламенті) Республіки Хорватії, член Виконавчої ради Хорватського демократичного союзу (ХДС), голова Загребської міської ради ХДС і заступник голови ХДС (1992-1994). У 1995-1999 рр. - Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Хорватія в Україні. Від 2002 року перебуває на пенсії.

Джуро Відмарович - автор поетичних книг: «Маяки і береги» (1985), «Печатка з магми» (1988), «Ріка і дуб» (1990), «Кроки» (1998) та ін. Член Товариства хорватських письменників, хорватського дипломатичного клубу, Товариства української культури. В Україні Джуро Відмарович виступав з лекціями про хорватську історію, літературу, культуру. Переклав хорватською мовою уривки з житій православних святих, а також зі студій О. Стрижака й О. Корчинського, тематика яких стосується білих хорватів. Спільно з І. Швачком переклав книгу І. Дзюби «Кавказ» («Nova Istra», 2003, № 1), з О. Зарічною - твори В. Сосюри, Б. Антоненка-Давидовича, Я. Ороса, І. Лучука, Є. Гуцала, О. Гончара, Д. Павличка, І. Драча, Л. Талалая, Л. Голоти, М. Вінграновського. Літератор активно пропагує українську культуру на своїй Батьківщині. Зокрема, він подарував міській бібліотеці Загреба близько 500 українських книг, організував кілька виставок українських художників у Хорватії. Автор розвідок «Čije je "Slovo o polku Igoreve"?» («Marulik», 2001, № 2) та «Čiji su Kazimir Malevič i David Burljuk?» («Književna Rijeka», 2002, № 3). Додатково, яка пропонується увазі читачів, вміщує присвяти людям та місцям України - дружні послання до живих і своєрідні плачі-голосіння за померлими, у яких знайшли вияв мотиви туги, любові та безсмертя.

VII. МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ, МУЗИКИ, ТАНЦЮ І ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В РІЄЦІ

В неділю, 25-го червня 2023 року завершився VII міжнародний фестиваль української пісні, музики, танцю та образотворчого мистецтва в Рієці. Фестиваль тривав чотири дні з 22 по 25 червня 2023 року. Його організувало українське культурно-мистецьке товариство «Дніпро» з Рієки, яке представляють чудові діячі культури, які все своє життя висвітлювали світову та українську культуру в Україні та Хорватії, а це Ольга Камінська, народна артистка України та примадонна Хорватського національного театру Івана Зайца в Рієці та її чоловік, музикант Віктор Камінський, який грає на фаготі в оркестрі.

Цьогорічний фестиваль був присвячений українській оперній співачці і примадонні - Соломії Крушельницькій, яка на початку ХХ-го століття своїм голосом і талантом поширювала і популяризувала, крім іншого свій край, рідне місто Тернопіль, Львів, де, після відкриття свого таланту, вона навчалася та вдосконалювала свій вокал у Львівській консерваторії. Вона з гордістю розповідала про своє українське походження. В той час, починаючи від Варшавської опери та від Парижу до Напулю, Мілана та інших відомих оперних храмів Італії, Австрії, тогочасної Франції, в країнах Північної та Латинської Америки, ця легендарна солістка української і цариня світової опери гостювала і презентувала твори найвідоміших композиторів світу, в тому числі й українських. Усе це чудово описав у своєму романі «Кімоно для Баттерфляй» український письменник Олександр Балабко, який своєю присутністю та виданою книгою звеличив цей уже традиційний фестиваль, який завдяки йому започаткує своє розширення, окрім української пісні, музики, танцю та мистецтва вийде ще й на поетичний рівень. Надалі восьмий фестиваль включатиме у свої програми творчість українських поетів і письменників, українську поезію та прозу.

Фестиваль пройшов успішно, понад сто активних учасників виступили на сцені Трсатської бібліотеки в Рієці, представивши українські пісні, музику та танці. Крім українських пісень українських естрадних виконавців та популярних новостворених пісень українських музичних авторів, ми мали нагоду вперше почути вокально-інструментальний ансамбль із Карловця, яким успішно керують Тетяна та Влада Тврдовські, і цього разу в абсолютному новому складі, ансамбль Українського культурно-просвітницького товариства «Кобзар» Загреб, який успішно підготувала та провела Катерина Мичка Гірник. Невипадково ті два вокально-інструментальні ансамблі «Галичина» з Карловця та «Кобзар» із Загреба, зі своїми талановитими музикантами, здобули перші місця, виконанням своїх пісень і своєю музикою. Це два перших

місця на фестивалі, здобутих у номінації вокальний спів та інструментальне виконання української музики.

Було багато учасників, які представили або навіть створили нову українську поп-музику для фестивалю та своїм співом популяризували українську пісню, українську музику та українську мову в піснях. Чимало учасників, вирішили виступати з європейськими та світовими хітами, ще й англійською мовою, показуючи, що вийшли із суто українських рамок на світову європейсько-американську арену міжнародної пісні і музики. Лауреати-вокалісти, якими стали Ангеліна Половинка з Лондона, Аліна Вільчинська з Києва, Єлизавета Мазурець з Дніпра, Марина Поліщук з Кропивницького і наймолодша «зіронька», 11-річна Анна Пелих з Дніпра.

Це були чотири дні, наповнені творчістю, піснями, музикою чи танцем, підсумком і кульмінацією яких став заключний концерт усіх учасників усіх програм чотириденного сьомого міжнародного фестивалю української пісні, музики, танцю та мистецтва.

Дякуємо організаторам, усім учасникам, дякуємо всім, хто надав фінансову підтримку для проведення цього фестивалю, дякуємо Раді національних меншин Республіки Хорватія, яка була головним спонсором і меценатом цієї важливої культурної події в Рієці.

Масмо зазначити, що ми завжди, поки тривав фестиваль були зосереджені на розгортанні ситуації в Україні, де точаться запеклі бої, де наша славетна українська армія чинить величезний опір злісному російському агресору і крок за кроком звільняє нашу українську землю до наших днів очікуваної перемоги. Слава Україні і слава Українській армії та слава захисникам Української Держави та Української Незалежності та Суверенітету! Лише думки про Перемогу були присутні в наших серцях весь час, поки тривав цей чотириденний фестиваль на узбережжі Адріатичного моря в Приморсько-горанській жупанії і до того ж, в найбільшому порті Адріатики, - славетній Рієці. / Славко Бурда

УСПІШНІ ГАСТРОЛІ ДУХОВОГО ОРКЕСТРУ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА ЗІ ЛЬВОВА В ХОРВАТІЇ

Під час свого семиденного візиту до Хорватії Духовий оркестр Греко-католицької семінарії Святого Духа зі Львова відвідав кілька великих міст Хорватії та провів концерт у майже кожному місці, відповідно до свого гастрольного регламенту, популяризуючи можливості духових інструментів та презентуючи, як українську музику та пісні з додатковими аранжуваннями, так і кілька хорватських пісень, особливо популярної хорватської пісні «Моя Батьківщина». У цей важкий для України час війни Духовий оркестр Греко-католицької семінарії Святого Духа зі Львова своїми концертами успішно проніс славу хороброго українського народу, вказуючи на багатство української культури та традицій, виконуючи духовні та світські музичні твори, особливо відомі світові вічнозелені мелодії. Колись вони виступали перед Папою Франциском у Римі.

Задіяно двадцять сім богословів греко-католицької семінарії, які готуються до священства та відмінно володіють хоровим співом та грою на духових інструментах.

Лише за один тиждень спільна акція кількох єпархій у Хорватії дозволила їм відвідати Крижевці, Загреб, Джаково, Славонський Брод, Ліпик, Шибеник, Задар і Крички.

Заклучний концерт семиденного туру «Духового оркестру греко-католицької семінарії Святого Духа зі Львова» у Хорватії відбувся у неділю, 2-го червня 2023 року, після святої літургії перед греко-католицьким кафедральним собором Пресвятої Трійці в Крижевцях.

Спочатку перед самим концертом, велика кількість вірян взяла участь у Літургії, яку очолив Преосвященний Крижевський владика монсеньйор - Мілан Стіпич та священники з Хорватії та України. На Святій літургії разом з іншими, співали також українські богослови зі Львова.

Після літургії розпочався концерт, який представив культурно-музичний діяч, голова Управління музичної культури Крижевської єпархії, диригент - Озрен Богданович. Він представив склад та репертуар Духового оркестру Української Духовної Семінарії, яким успішно керує диригент Адріан Ліскі.

«Ми всі вперше в Хорватії, нам дуже подобається ваша країна, ми пережили чудовий прийом у братерській атмосфері. До вас приїхало 27 семінаристів зі Львова, ми всі музиканти, або співаємо, або граємо, у нас немає будь-якої академічної музичної освіти, і ми першими доторкнулися до музики саме через наш духовий оркестр, який є в семінарії», – розповів нам від імені своїх однокурсників богословів зі Львова Юрій Бебенчук.

Кафедральний собор в Крижевцях є лише однією із зупинок їхньої подорожі Хорватією, яку вони організували у співпраці з Єпископською конференцією Хорватії, бажаючи наблизити хорватський народ, культуру, релігію та звичаї з українською музичною спадщиною, щоб також помолитися за Україну та познайомити їх з греко-католицькими парафіями в Хорватії.

«Вони були в Загребі у францисканській санктуарії Св.Антонія Падовінського, потім відвідали Джаково та співали на Святій Літургії в соборі Св.Петра, відвідали Славонський Брод де існує жвава греко-католицька парафіяльна громада та Ліпик, де відбувся концерт духової музики», – сказав владика Монс. Мілан Стіпич.

Завзвичай у Львівській Духовній Семінарії є близько 150 кандидатів до священства. Вони вдячні, каже віце-ректор отець Михайло Лесів, за стільки духовних покликань, а їхні священники служать по всьому світу. «Я вірю, що це Божий задум, що там, де мало, Він посилає від тих, хто має багато, тому ось духовні покликання, які ми виховуємо для духовної місії не лише для нашого народу, але й для інших народів. Я відчуваю сильну дружню та братню атмосферу в Хорватії, і це дуже багато означає для нас з України в нинішній ситуації», - сказав отець Михайло.

Зв'язок і вдячність українського народу до хорватів молоді богослови висловили виконанням відомих хорватських пісень та репетицією «Моя Батьківщина». «Ми обрали цю пісню, тому що знаємо, як багато вона для вас значить і що вона була написана у важкі часи, які зараз переживаємо ми в Україні», – додає Юрій.

Владика Мілан Стіпич подякував їм за візит у Крижевці та концерти, які відбулися в інших католицьких і греко-католицьких церквах і парафіях Славонії та Далмації. Після концерту було зроблено спільне фото на згадку про зустріч у Крижевцях.

У невимушеній дружній атмосфері, після символічного частування перед офіційним обідом, було використано

нагоду, щоб ще раз висловити вдячність цьому успішному традиційному духовому оркестру, який несе славу України та багату українську музику і культуру по всьому світу.

Зі словами подяки виступив президент Українського культурно-просвітнього товариства «Кобзар» - Славко Бурда.

На згадку про візит до Хорватії Славко Бурда подарував віце-ректору Львівської греко-католицької семінарії Святого Духа о. Михайлу Лесіву та керівнику і диригенту Духового оркестру Адріану Ліску часопис «Слово Кобзаря» та п'яту книгу «Українці Хорватії».

До слова подяки приєднався голова новоствореного українського культурно-мистецького товариства «Галичина» з Карловця - Владо Тврдовскі.

В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЯ ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ ДО РАДИ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНШИНИ

У неділю, 7-го травня 2023 року, відбулися VI вибори до Рад та Представників національних меншин у Республіці Хорватія. Прихильники української національної меншини, які за результатами перепису населення 2021-го року мали можливість обирати дві Ради української національної меншини в общині Богданівці (село Петровці) та Липовлянах, тоді як на рівні жупанії вони могли обрати 8 Представників, враховуючи, що ранг жупанії включно із Загребом та Представником на рівні міста у Вуковарі, де в минулому мандаті можна було обрати Раду української національної меншини, але тепер, через невиконання квоти 200 прихильників національної меншини, лише один Представник міг бути обраним.

Тож по порядку: на окружному рівні після виборів маємо такі результати: Представника Загребської жупанії, яким наступні 4 роки буде Андрей Павлешин, обрали 5 виборців із 63 можливих, тобто 7,94 % вийшли на вибори, в Сісачко-мославинській жупанії від 178 виборців проголосували 35 або 19,60% і за Представника обрали Мірка Федака, в Приморсько-горанській жупанії від 103 виборців проголосували 11 або 10,68% і обрали Представником Віктора Камінського, у Бродсько-посавській жупанії із загальної кількості 128 виборців проголосували 15 виборців або 11,72% та обрали Представником Ніколу Застріжного, у Вуковарсько-сріємській жупанії, із загальної кількості 308 виборців 44 виборці або 14,29% проголосували і вибрали Представником Тетяну Кочневу, в Істрійській жупанії із 66 виборців 1 виборець або 1,52% проголосував і вибрано Представником Наталію Перич, в Сплітсько-далматинській жупанії із 53 виборців проголосували 2 виборці або 3,77% і вибрали Представником Тетяну Борцагівську в Загребі, із загальної кількості 303 виборців проголосував 61 виборець

або 20,13%, тільки в Загребі були два кандидати на одного Представника і тому в Загребі найбільше виборців зафіксувало свою явку на виборах, а Віктор Філіма був обраний Представником з 50 голосами. На рівні міста місто Вуковар відповідало вимогам, але лише для Представника, із загальної кількості 164 виборців проголосувало 20 виборців або 12,20%, а Представником було обрано Івана Шарека. На муніципальному рівні було обрано дві Ради української національної меншини, в общині Богданівці, із загальної кількості 110 виборців проголосував 21 виборець або 19,09 і обрали Раду в складі з 9 членів (Стефан Бойко, Владо Мазур, Дубравка Мудра, Стефан Беч, Саня Більна, Давор Лагуза, Славен Морган, Мирослав Лехолат та Геньо Вовк) у общині Липовляни із загальної кількості 102 виборців проголосувало 34 виборці або 33,38% і обрали Раду української національної меншини у складі 10 осіб (Анкіца Мркша, Даніель Константкієвич, Давор Кравчук, Ігор Штельма, Павел Ардан, Горан Гораль, Іван Лалуш, Івіца Мішко, Андрій Мішко та Володимир Мішко).

У Республіці Хорватії в 7 жупаніях і в Загребі із загальної кількості 1202 виборців проголосувало 174 виборці або 14,47 %, які обрали 7-х Представників української національної меншини на рівні жупанії (повіту), 1 Представника української національної меншини в Загребі та 1 Представника української національної меншини на рівні міста у місті Вуковар та дві Ради українських національних меншин на муніципальному рівні, у муніципалітетах Богданівці (село Петрівці) та Липовляни. / Славко Бурда

Ольга Іванівна Камінська — українська співачка (лірико-колоратурне сопрано). Народна артистка України (1999). Дипломант Всесоюзного конкурсу ім. М. Глінки.

SLOVO KOBZARA

Izdavač: UKPD «KOBZAR» ZAGREB

Za izdavača: Slavko Burda

REDAKCIJA

Slavko Burda, glavni urednik / Jelisaveta Batinich, lektor za ukrajinski jezik / Sergej Burda, priprema za tisak / Etna Nikić, dopisnik / Kristijan Dobroslav Zuzija, dopisnik

ZAGREB, 2023.

Časopis «Slovo Kobzara» se izdaje uz finansijsku podršku Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

СЛОВО КОБЗАРЯ

Видавець: УКПТ «КОБЗАР» ЗАГРЕБ

Для видавця: Славко Бурда

РЕДАКЦІЯ

Славко Бурда, головний редактор / Слисавета Батинич, лектор української мови / Сергій Бурда, додрукарська підготовка / Етна Нікич, кореспондент / Крістіян Доброслав Зузія, кореспондент

ЗАГРЕБ, 2023

Журнал «Слово Кобзара» видається за фінансової підтримки Ради національних меншин Республіки Хорватія.

ISSN 2939-2527

Ustrinska 13, 10000 Zagreb / slavkoburda.hr@gmail.com